

การใช้สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่

ปริญญาพนธ์

ของ

อัญชลี ชลิตาพงศ์

27 ต.ค. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
กุมภาพันธ์ 2534

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอก
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ผศ.พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ

(อ.มนตรี กรรพมมาลย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผศ.พวา พันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ

(อ.มนตรี กรรพมมาลย์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.ผกาขรรณ เจียมเจริญ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...11...เดือน...สิงหาคม.....พ.ศ. 2534

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์มนตรี กรรณมมาลย์ อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย และอาจารย์ผกาสวรรค์ เจริญเจริญ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบพระคุณนายอำเภอทุกท่านในจังหวัดเชียงใหม่ และคุณนางคราญ ทัดตานนท์ ที่ช่วยอนุเคราะห์แจกจ่าย และรวบรวมข้อมูล นักพัฒนาในระดับตำบลของ จังหวัดเชียงใหม่ที่ช่วยตอบข้อมูล รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ รุ่งเรืองศรี อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นที่เป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือ และให้กำลังใจ ในการทำวิจัยครั้งนี้ราบรื่น สำเร็จลงด้วยดี

คุณความดี ประโยชน์ อันเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบท่อมอบแด่ บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด

อัญชลี ชลิตาพงศ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	8
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	8
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	11
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
ความหมายของการพัฒนาชนบท	14
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักต่อการพัฒนาชนบท	15
ความสำคัญของสารนิเทศ	18
แหล่งสารนิเทศ	19
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	27
การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง	27
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	32
การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	33

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	118
บทย่อ	118
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	118
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	118
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	119
อภิปรายผล	123
ข้อเสนอแนะ	127
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	128
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	134
หนังสือจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ถึงหัวหน้าส่วนราชการ ระดับอำเภอ	135
หนังสือจากผู้วิจัยถึงผู้ตอบแบบสอบถาม	136
แบบสอบถาม	137
ประวัติย่อของผู้วิจัย	173

ดัชนีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มตัวอย่าง	28
2	สภาพภาพของนักพัฒนา	38
3	ปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา	41
4	เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	45
5	เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน	50
6	เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	55
7	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่มีประสบการณ์ การทำงานแตกต่างกันเป็นรายคู่	65
8	เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด	67
9	เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัด หน่วยงาน	78
10	เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้	89
11	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศ	93
12	เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา	95
13	เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน	98

14	เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	101
15	เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด	106
16	เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา ที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดเป็นรายคู่	112
17	เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาเลือกใช้	147

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง คนส่วนใหญ่ของประเทศประมาณร้อยละ 80 อาศัยอยู่ในชนบทซึ่งประสบปัญหาต่าง ๆ อาทิเช่น ความยากจน ขาดความรู้ สุขภาพอนามัยไม่ดี ฯลฯ รัฐบาลได้พยายามแก้ไขปัญหามาของประเทศ และปัญหาในชนบท ดังจะเห็นได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้น แต่ปรากฏว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2508) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) เน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ส่วนรวมมากกว่าการกระจายรายได้และความเป็นธรรมทางสังคม และเน้นการพัฒนาด้านวัตถุมากกว่าตัวคน (ประธาน สวรรณมงคล. 2527 : 82) จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหามาของประเทศได้ ดังนั้นรัฐบาลได้ทบทวนแนวคิดการพัฒนาชนบทแนวใหม่ขึ้น ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2524 - 2529) โดยได้กำหนดหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ

1. ยึดพื้นที่เป็นหลัก โดยการให้ความสำคัญแก่พื้นที่ยากจนหนาแน่นก่อน
2. พัฒนาระบบประชาชนให้พออยู่พอกิน และมีการบริการพื้นฐานขั้นต่ำอย่างทั่วถึงในเขตชนบทที่มีความยากจนหนาแน่น
3. เน้นการปรับปรุงเพื่อให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้นตามลำดับ
4. แก้ปัญหาที่ประชาชนยากจนเผชิญอยู่จริงให้ทั่วถึงพื้นที่ชนบทยากจน โดยเน้นเทคนิคที่ประชาชนทำได้เองและมีการลงทุนต่ำ

5. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาของตัวเองให้มากที่สุด

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534)

ได้กำหนดแผนในการพัฒนาชนบทให้เด่นชัดขึ้นอีก 4 ประการ คือ

1. ดำเนินการพัฒนาโดยยึดปัญหาในแต่ละพื้นที่เป็นหลัก มุ่งแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงให้สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงและความต้องการของประชาชน โดยการกระจายอำนาจให้จังหวัดกำหนดพื้นที่เป้าหมายของตนเอง
2. มุ่งยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกพื้นที่ คือ พื้นที่ล้าหลังในการพัฒนา พื้นที่พัฒนาในระดับปานกลาง และพื้นที่ที่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาให้ยกระดับขึ้นสู่ระดับที่ดีขึ้น โดยรัฐทุ่มเททรัพยากรในเขตชนบทล้าหลัง และปานกลางเป็นหลัก ขณะเดียวกันจะสนับสนุนภาคเอกชนมาลงทุนในเขตก้าวหน้าให้มากขึ้น
3. เน้นการฉีกกำลังระหว่างหน่วยงานของรัฐ และระหว่างรัฐกับเอกชน และประชาชน เพื่อร่วมกันมุ่งแก้ไขปัญหาระดับพื้นฐานของชุมชนควบคู่ไปกับการสนับสนุนทางด้านการผลิต การเพิ่มรายได้ และการมีงานทำ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับท้องถิ่น
4. การสนับสนุนบทบาทองค์กรประชาชนและประชาชนในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของตนเองและชุมชน เพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือตนเองให้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2530 : 7)

ในการดำเนินงานพัฒนาชนบทให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 5 และ 6 ดังกล่าว รัฐบาลได้เน้นบทบาทของส่วนราชการที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ (ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 เพิ่มกระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพาณิชย์) การพัฒนาชนบท 4 กระทรวงหลักในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 นั้น ได้ผนึกกำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในระดับตำบลเพื่อช่วยเหลือสภาตำบล เรียกว่า คณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล เรียกโดยย่อว่า คปต. ซึ่งประกอบด้วย กำนันประจำตำบลเป็นประธาน เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล สาธารณสุขตำบล พัฒนาการตำบล

ครูที่ประจำอยู่ในตำบล ราษฎรที่มีความรู้ด้านช่าง ตำแหน่งละ 1 คน โดยมีพัฒนาการตำบล เป็นเลขานุการ

คณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) มีหน้าที่

1. ให้ความสนับสนุนทางด้านวิชาการและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการตามโครงการที่สภาตำบลเป็นผู้ดำเนินการหรือได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการ
2. ช่วยเหลือสภาตำบลในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ ทั้งใน ด้านเทคนิคและค่าใช้จ่ายของโครงการ
3. ดำเนินการอื่นใดตามที่ทางราชการและสภาตำบลมอบหมาย (กรมการ พัฒนา ชุมชน. 2525 : 44)

เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักข้างต้น จะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงหรือนักพัฒนา (Change Agents) มีบทบาท 8 ข้อ ดังนี้

1. ผู้ติดต่อข่าวสาร
2. ผู้สนับสนุนส่งเสริมพัฒนากิจกรรมให้เกิดขึ้นตามโครงการ
3. ผู้บูรณะชนบทโดยให้ความรู้ ทักษะแก่ชุมชน
4. ผู้แปลความหมายให้ทราบ เพื่อการศึกษาชุมชน ทั้งนี้ต้องทราบปัญหาข้อมูล

ต่าง ๆ

5. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ให้นำเทคโนโลยี ความรู้ ทักษะไปสู่ชนบท
6. ผู้รู้ปัญหาของสังคมชุมชนในเขตชนบท ทราบความต้องการของชุมชน
7. นักนวัตกรรม รู้จักคิด รู้จักทำของใหม่ ๆ ให้เกิดในชุมชน
8. ผู้ร่วมปฏิบัติงานกับชุมชน ให้เกิดความสำเร็จแก่งาน (ศิริวรรณ สุวรรณอาภา. 2523 : 213 - 215)

วิธีการทำงานของนักพัฒนา มี 2 วิธีใหญ่ คือ

1. ให้การศึกษา หมายถึง การให้การศึกษาประชาชนในชนบทได้มีโอกาส เรียนรู้และเข้าใจถึงสถานการณ์หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เขาเผชิญอยู่ แล้วชี้ให้เห็นว่าเขาจะ

สามารถหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตัวของเขาเองอย่างไร ในขณะเดียวกัน เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและนักวิชาการต่าง ๆ ก็จะได้จัดให้มีการประชุมหรือฝึกอบรมผู้นำของชุมชน เพื่อให้เกิดทักษะในการหาวิธีแก้ปัญหาและยอมรับเอาความรู้ใหม่ ๆ ไปเป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งการเรียนรู้ การยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ นี้ จะต้องใช้วิธีการกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจและตื่นตัวขึ้นมา โดยทางข่าวสาร เอกสาร ข่าววิทยุ โทรทัศน์ สาธิตวิธีปฏิบัติและเปรียบเทียบผล ประชุมบรรยายและจัดทัศนศึกษา ซึ่งวิธีเหล่านี้จะช่วยเร่งเร้าให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นในอันที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ที่ไม่ดีของชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมยิ่งขึ้น

2. การรวมกลุ่ม งานพัฒนาชุมชน คือ งานพัฒนาความคิด พัฒนาทัศนคติให้มีความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพในขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคนและความคิดของคนนี้ จำเป็นต้องอาศัยพลังกลุ่มเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความคิดของกลุ่ม งานพัฒนาชุมชนจึงพยายามสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดกลุ่มต่าง ๆ ขึ้นมากมายในหมู่บ้าน เมื่อมีกลุ่มเกิดขึ้นแล้ว จะใช้กลุ่มไปในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ คือ

2.1 ใช้กลุ่มเพื่อการเรียนรู้ของบุคคล เช่น กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาชีพต่าง ๆ

2.2 ใช้กลุ่มเพื่อสร้างกิจกรรมให้เกิดขึ้น เช่น สมาชิกกลุ่มเลี้ยงไก่ อาจปรึกษาหารือกันเพื่อสร้างกิจกรรมอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอีก หรือนำไปสู่การจัดตั้งกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป (กรมการพัฒนาชุมชน. 2525 : 37 - 38)

จะเห็นได้ว่าการทำงานของนักพัฒนา คือ การให้การศึกษาและรวมกลุ่ม ดังนั้น นักพัฒนาจะต้องอาศัยหลักวิชาการ คลยพินิจ เทคนิคและความคิดริเริ่มอยู่เป็นนิจ (ศิริวรรณ เสรีกิตติวงศ์. 2527 : 22) เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการด้านต่าง ๆ ซึ่งก็คือ สารนิเทศ ในด้านนโยบายการพัฒนาชนบท การพัฒนาการเกษตร ข่าวสารทางเศรษฐกิจและสังคม การส่งเสริมสุขภาพอนามัยแม่และเด็ก ข้อมูลสถิติ ฯลฯ ให้แก่องค์กรท้องถิ่น เช่น กรรมการสภาตำบล กรรมการหมู่บ้าน สารนิเทศมีความสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิด

การเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนากลุ่มบุคคลในชนบทเหล่านี้ เพราะการสื่อสารที่ดีจะต้องคำนึงถึงผู้ส่งสาร ข่าวสาร และผู้รับสาร หากข่าวสารไม่ดีก็ย่อมทำให้การติดต่อสื่อสารขาดประสิทธิภาพ

ดังนั้นนักพัฒนาจะปฏิบัติหน้าที่ให้ดำเนินไปได้ด้วยดี ต้องมีพลังข้อเท็จจริงของข้อมูล (พลังข่าว) ที่จะถ่ายทอดไปยังแต่ละบุคคล เพื่อก่อให้เกิดพลังรวมตัวของคนในหมู่บ้าน และนำมาซึ่งการพัฒนาชุมชนของตน (อุทัย ทุติยะโพธิ์. 2527 : 93) และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าสารนิเทศมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้นทุกที การขยายตัวอย่างรวดเร็วของวิทยาการต่าง ๆ ความเจริญก้าวหน้าของสื่อมวลชน ทำให้สารนิเทศเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว บุคคลจำเป็นต้องปรับตัวเองให้ทันกับความเพิ่มพูนของวิทยาการ ด้วยการรู้จักวิธีการค้นหาสารนิเทศ และรู้จักแหล่งสารนิเทศ จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอยากทราบว่า นักพัฒนาได้ใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ อย่างไรบ้างเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของตนเอง และมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศอย่างไร

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ทำการศึกษา เนื่องจากผลของการพัฒนาหมู่บ้านตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529) ได้ทำการสำรวจข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ในปี 2529 และกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาทั้งสิ้น 1,349 หมู่บ้าน แบ่งออกเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 (ล้ำหลัง) จำนวน 262 หมู่บ้าน หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 (ปานกลาง) จำนวน 681 หมู่บ้าน หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 (ก้าวหน้า) จำนวน 406 หมู่บ้าน และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้านซ้ำอีกตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ในปี 2531 ปรากฏว่าจำนวนหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 ได้พัฒนาเป็นหมู่บ้านเร่งรัดอันดับ 2 จำนวน 71 หมู่บ้าน และหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 ได้พัฒนาเป็นหมู่บ้านเร่งรัดอันดับ 3 จำนวน 182 หมู่บ้าน (จากการเปรียบเทียบผลการประเมินระดับการพัฒนาหมู่บ้านจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2529 กับปี 2531 ของศูนย์ประสาน

การพัฒนาชนบทแห่งชาติและสถาบันประมวลข้อมูลเพื่อการศึกษาและพัฒนา) ดังนั้นจำนวนหมู่บ้านที่ได้พัฒนาเพิ่มขึ้นจากหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 1 เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 2 เป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับ 3 จึงเป็นเครื่องชี้วัดถึงระดับการพัฒนาหมู่บ้านในจังหวัดเชียงใหม่ได้อย่างหนึ่ง ผลของการเปลี่ยนแปลงของหมู่บ้านดังกล่าวสามารถพิจารณาได้ว่าเกิดจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ประการแรก ความพร้อมในเรื่องหน่วยงาน บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้กำหนดให้พัฒนาจังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองหลักของภาคเหนือ เป็นศูนย์กลางการให้บริการธุรกิจการค้า เป็นแหล่งจ้างงานของภาคเหนือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทในภาครัฐบาลมีทุกกระทรวง กรม ดังต่อไปนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีกรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมป่าไม้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร และกรมชลประทาน

กระทรวงมหาดไทย มีกรมการพัฒนาชุมชน กรมการปกครอง สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมอัยการ กรมตำรวจ กรมประชาสัมพันธ์ กรมโยธาธิการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการกัมปนาทแห่งประเทศไทย

กระทรวงสาธารณสุข มีสำนักงานปลัดกระทรวง

กระทรวงศึกษาธิการ มีสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา กรมสามัญศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมศาสนา

กระทรวงอุตสาหกรรม มีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนในภาคเอกชน มีองค์กรพัฒนาเอกชน 30 หน่วยงาน เช่น สมาคม YMCA มูลนิธิไทยเพื่อการพัฒนา ชมรมนักพัฒนาภาคเหนือ มูลนิธิวิดิชเนามัน เป็นต้น

หากพิจารณาโครงการและงบประมาณของ 5 กระทรวงหลักในปี 2531 จะเห็นว่า งบประมาณรวมของจังหวัดเชียงใหม่เป็นเงิน 152,169,358 บาท 140 โครงการ แยกเป็นกระทรวงต่าง ๆ ดังนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับงบประมาณ 56,798,449 บาท กระทรวงศึกษาธิการได้รับงบประมาณ 13,487,893 บาท กระทรวงสาธารณสุขได้รับงบประมาณ 8,145,631 บาท กระทรวงอุตสาหกรรมได้รับงบประมาณ 3,920,648 บาท กระทรวงมหาดไทยใช้งบประมาณ 68,812,732 บาท (ศูนย์ประสานการพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่. 2532 : 1 - 6)

นอกจากโครงการของกระทรวงต่าง ๆ แล้ว ยังมีโครงการตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีก 214 โครงการ

ประการที่สอง ความพร้อมในด้านข่าวสารและแหล่งข้อมูล ข่าวสารในจังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏในรูปหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ รายงาน โสตทัศนวัสดุ เทปคอมพิวเตอร์ และกระบวนการถ่ายทอด บันทึกข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การประชุม การสาธิต วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อื่นได้ทราบ และเพื่อส่งต่อหรือกระจายออกไปสู่ผู้ที่ต้องการใช้ โดยมีแหล่งข้อมูล (แหล่งสารนิเทศ) มากมายในจังหวัดเชียงใหม่ เช่น

- สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล ทั้งสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ 9 แห่ง และของเอกชน 1 แห่ง

- โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา	32	โรง
- โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา	134	โรง 68 สาขา
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	10	แห่ง
- ห้องสมุดของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	17	แห่ง
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	710	แห่ง

(สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่. 2532 : 40)

- หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	9	ฉบับ
- สถานีวิทยุ	12	สถานี
- สถานีโทรทัศน์ในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่	4	สถานี

(สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. 2532 : 203)

จากความพร้อมขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลของจังหวัดเชียงใหม่ ที่นักพัฒนาต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ข่าวสาร ความรู้แก่ประชาชน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการให้แหล่งสารนิเทศของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก ที่ปฏิบัติงานในระดับตำบลว่าได้ให้แหล่งข้อมูลเหล่านี้มากน้อยเพียงใด และประการใดบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลอย่างไรบ้าง ซึ่งการศึกษากการให้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาครั้งนี้จะช่วยเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร บรรณารักษ์ นักเอกสารสนเทศ และเจ้าหน้าที่ประจำสารนิเทศของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชนและรัฐบาลดำเนินการ จัดหา และปรับปรุงด้านการจัดหาสารนิเทศที่สอดคล้องกับการพัฒนาชนบทและสามารถประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาชนบทมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการให้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาว่าเนื้อหาของสารนิเทศที่นักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่เลือกใช้ได้จากแหล่งสารนิเทศประเภทใด
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการให้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อเปรียบเทียบการให้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการให้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัด และตำบลที่ปฏิบัติงาน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงเนื้อหาของสารนิเทศที่นักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่เลือกใช้ได้จากแหล่งสารนิเทศประเภทใด
3. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของนักพัฒนาในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศ
4. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัด และตำบลที่ปฏิบัติงานอยู่
5. เป็นแนวทางแก่บรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการจัดระบบสารนิเทศทางการพัฒนาชนบท ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. ช่วยให้บรรณารักษ์ห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับสารนิเทศทางการพัฒนาชนบททราบเพื่อปรับปรุงสารนิเทศของตนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของ 4 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาชนบท และเลือกศึกษาเฉพาะหน่วยงานระดับกรมที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในระดับตำบล และทำหน้าที่เป็นคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) คือ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ คือ

นักนาครตำบล	189 คน	
เกษตรตำบล	189 คน	
สาธารณสุขตำบล	189 คน	
ครู	189 คน	
รวมจำนวนประชากร	756 คน	เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 254 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักพัฒนาที่ลุ่มจากประชากรที่ปฏิบัติงานในระดับตำบล 254 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัด ตำบลที่ปฏิบัติงาน แยกได้ดังนี้

3.1.1 ระดับการศึกษา

3.1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

3.1.1.2 ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน

3.1.2.1 7 ปีลงมา

3.1.2.2 ระหว่าง 8 - 14 ปี

3.1.2.3 15 ปีขึ้นไป

3.1.3 หน่วยงานที่สังกัด

3.1.3.1 ที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่

กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

3.1.3.2 สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.1.3.3 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

3.1.3.4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) กระทรวงศึกษาธิการ

3.1.4 ตำบลที่ปฏิบัติงาน

3.1.4.1 ตำบลในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

3.1.4.2 ตำบลนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 การใช้แหล่งสารนิเทศ

3.2.2 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แหล่งสารนิเทศ หมายถึง วัสดุสารนิเทศ บุคคล สถาบัน การประชุม ที่สามารถให้ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ทฤษฎี ความคิด
2. การใช้สารนิเทศของนักพัฒนา หมายถึง การใช้ประโยชน์จากสารนิเทศของนักพัฒนาเพื่อให้การปฏิบัติงานบังเกิดผลดีบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ โดยคำนึงถึงลักษณะการใช้และปริมาณการใช้
3. นักพัฒนา หมายถึง เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาชนบทและเลือกศึกษาเฉพาะกรมที่มีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในระดับตำบล และทำหน้าที่เป็นคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปค.) คือ กรมการพัฒนารัฐบาล กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) กระทรวงศึกษาธิการ

4. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับความรู้ของนักพัฒนา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

4.1 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

4.2 ระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่นักพัฒนาใน 4 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท ปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันที่ทำการตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น

5.1 7 ปีลงมา

5.2 ระหว่าง 8 - 14 ปี

5.3 15 ปีขึ้นไป

6. หน่วยงานที่สังกัด หมายถึง หน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาชนบทที่ปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่

6.1 ที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

6.2 สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6.3 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข

6.4 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

7. ตำบลที่ปฏิบัติงาน หมายถึง ตำบลที่เจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักปฏิบัติงานอยู่ แบ่งออกเป็น

7.1 ตำบลในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

7.2 ตำบลนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

8. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศ หมายถึง ข้อขัดข้องหรือสิ่งที่ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้แหล่งสารนิเทศ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน
2. นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน
3. นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานสังกัดหน่วยงานต่างกัน มีการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน
4. นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในตำบลต่างกัน มีการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ความหมายของการพัฒนาชนบท
- ตอนที่ 2 บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักในการพัฒนาชนบท
- ตอนที่ 3 ความสำคัญของสารนิเทศ
- ตอนที่ 4 แหล่งสารนิเทศ
- ตอนที่ 5 งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการพัฒนาชนบท

การพัฒนาชนบท หมายถึง การปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่อาศัยอยู่ในชนบท และการทำให้กระบวนการพัฒนานั้นเป็นกระบวนการที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตนเอง (Self - sustaining) (Lele. 1976 : 20) กระบวนการในการปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ของชาวชนบทซึ่งมีรายได้น้อยและยากจนจะต้องมีการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีดุลยภาพในระยะยาวเพื่อสวัสดิการ (Welfare) และเพื่อการผลิตโดยการให้ประชาชนชาวชนบทเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา เพื่อให้เกิดทักษะและความสามารถในการดำเนินการพัฒนา มีสถาบันในระดับท้องถิ่น (Local) ระดับภาค (Regional) และระดับชาติ (National) เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นกระบวนการที่สามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตนเอง การดำเนินการเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนาชนบท

ดังกล่าวนั้น จะต้องมีการกำหนดนโยบายระดับชาติ ระบบการบริหาร (Administrative System) และการดำเนินการของสถาบันต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน เป็นต้น (จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. 2527 : 15)

บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักในการพัฒนาชนบท

บทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลักที่มีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาชนบท เป็นเจ้าหน้าที่ในคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) ซึ่งจะออกไปทำงานร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อที่จะได้มีโอกาสศึกษาปัญหาและความต้องการของชาวบ้าน ส่งเสริมแนะนำชาวบ้านให้เกิดความกระตือรือร้นในการคิดริเริ่มแก้ไขปัญหาคงอดจนวางแผนร่วมดำเนินงานและลงมือปฏิบัติงาน เพื่อสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนในที่นี้ได้แก่ พัฒนาการ เกษตรตำบล สาธารณสุขตำบล และครูประจำอยู่ในตำบล. ซึ่งจะกล่าวเฉพาะหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการนำสารนิเทศไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานเท่านั้น

หน้าที่ของพัฒนาการ

1. จัดเตรียมชุมชนเพื่อเป็นฐานรองรับการพัฒนาต่าง ๆ เช่น การสำรวจข้อมูลของหมู่บ้าน ตำบล วิเคราะห์ข้อมูลของหมู่บ้าน ตำบล ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ 4 กระทรวงหลัก และสภาตำบล จัดทำแผนพัฒนาตำบล ทำโครงการพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล จัดตั้งองค์กรประชาชนในระดับหมู่บ้าน
2. จัดตั้งและพัฒนาองค์กรประชาชนให้สามารถเป็นหน่วยนำในการพัฒนางาน เช่น การจัดตั้งและฝึกอบรม กผค. (คณะกรรมการพัฒนาเด็ก) การฝึกอบรมเยาวชนเพื่อการจัดตั้ง ศยค. (ศูนย์เยาวชนตำบล)
3. พัฒนาคุณภาพของประชาชน เช่น จัดให้มีกิจกรรมวันพัฒนา จัดกิจกรรมวันกตัญญู จัดให้มีหมู่บ้านพัฒนาตัวอย่าง งานให้การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในครอบครัวให้มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ งานให้การศึกษาชุมชนในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิต

4. สร้างเสริมอาชีพและรายได้ของประชาชนให้พอมีพอกิน (เป็นอย่างน้อย)
เช่น จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต งานฝึกอบรมอาชีพเบื้องต้น ฝึกอบรมเพิ่มพูนทักษะด้าน
อาชีพ งานส่งเสริมอาชีพ และงานสาธิตอาชีพทั่วไป

5. ประสานกิจกรรมการพัฒนาระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การประสานงาน
กับหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ ที่เข้าไปดำเนินงานพัฒนาชุมชนในหมู่บ้าน - ตำบล งาน
ส่งเสริมเผยแพร่ งานพัฒนาชุมชนและให้การศึกษาความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน - ตำบล

6. หน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย เช่น หน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ
ปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (กรมการพัฒนารัฐบาล. 2525 : 45)

หน้าที่ของเกษตรตำบล

1. ในด้านการพัฒนาชนบท

1.1 ในฐานะคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล
(คปต.) มีหน้าที่

1.1.1 ให้ความสนับสนุนทางด้านวิชาการ และอุปกรณ์ที่จำเป็นใน
การดำเนินการตามโครงการที่สภาตำบลเป็นผู้ดำเนินการ หรือได้รับมอบหมายให้เป็นผู้
ดำเนินการ

1.1.2 ช่วยเหลือสภาตำบลในการตรวจสอบความเป็นไปได้ของ
โครงการทั้งในด้านเทคนิคและค่าใช้จ่ายของโครงการ

1.2 ในฐานะที่ปรึกษาคณะกรรมการหมู่บ้าน (ก.ม.)

1.2.1 เสนอแนะและให้คำปรึกษาในการร่างโครงการส่งเสริมอาชีพ
การเกษตร

1.2.2 เสนอแนะและให้คำปรึกษาในการดำเนินงานพัฒนาส่งเสริม
อาชีพการเกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2530 : 1)

หน้าที่ของสาธารณสุขตำบล

1. จัดให้มีการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน
2. ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสาธารณสุขตำบล ดังนี้
 - 2.1 เป็นกรรมการในคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล
 - 2.2 เป็นที่ปรึกษากำนันและสภาตำบล ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล
 - 2.3 จัดทำโครงการพัฒนาสาธารณสุข เสนอสภาตำบล
3. เผยแพร่ความรู้ด้านสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่.

ตำบล

2532 : 194)

หน้าที่ของครู

1. ในคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล มีหน้าที่คือ
 - 1.1 เป็นผู้เสนอข้อมูลประกอบการพิจารณา แก้ปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมระดับตำบล เพื่อนำไปวินิจฉัยประกอบการจัดทำโครงการพัฒนาชนบท
 - 1.2 ให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินการตามโครงการที่สภาตำบลเป็นผู้ดำเนินการ
 - 1.3 ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสภาตำบลในการทำงาน ตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการและประสานงานโครงการพัฒนาชนบทระดับตำบล
 - 1.4 ให้ความรู้และเทคนิคทางการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
 - 1.5 ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาชนบทแก่ชุมชน
 - 1.6 เป็นผู้รวบรวมข้อมูลให้ข่าวสารข้อมูล ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานด้านพัฒนาชนบททางการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมในระดับตำบล

1.7 ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการสภาตำบลในการจัดทำแผน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2528 : ไม่มีเลขหน้า)

ความสำคัญของสารนิเทศ

แหล่งทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ คือ สารนิเทศ ความสามารถของมนุษย์คือ การนำสารนิเทศมาใช้ประโยชน์ได้ เพราะสารนิเทศเกี่ยวข้องกับทุกคน เป็นกิจกรรมทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของงาน ของการเรียน การพักผ่อน และการแก้ไขปัญหาประจำวัน สารนิเทศจึงมีบทบาทต่อมนุษย์หลายด้าน ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ส่วนใหญ่ เช่น ในสาขาแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การศึกษา และอุตสาหกรรมมีส่วนมาจากการใช้แหล่งสารนิเทศ (King. 1981 : 68)

ปัจจุบันผู้ที่ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอและรวดเร็วทันการนั้น เป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ประเทศไทยเราประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในส่วนภูมิภาค อยู่ห่างไกลแหล่งสารนิเทศ การรับข้อมูล ข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ก็ยังมีปัญหาอุปสรรค และได้รับจำนวนน้อยลง จนบางแห่งไม่ได้รับสารนิเทศเลย เป็นเหตุสำคัญทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาประเทศ เพราะเนื้อหาของสารนิเทศนั้นเกี่ยวข้องกับผลผลิตทางสติปัญญาของประชาชน ฉะนั้นจึงเป็นหัวใจของการพัฒนาตัวบุคคลในอันที่จะขัดเกลาเพิ่มพูนความรู้ ปัญญา สร้างกระบวนการรับรู้และวิจารณ์ในการแสดงพฤติกรรมอันเป็นผลถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และพัฒนาประเทศต่อไป (เรณู เปียชื่อ. 2528 : 75) สารนิเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแนวทางพัฒนาการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สารนิเทศมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนา มนุษย์และสังคมในทุกระดับ จากที่ประชุมครั้งแรกของระบบสารนิเทศระหว่างชาติเกี่ยวกับสารนิเทศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ณ เมืองเออร์เชคโนวี ประเทศยูโกสลาเวีย ระหว่างวันที่ 20 - 23 เมษายน พ.ศ. 2519 ได้เน้นความสำคัญของ

ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร (สารนิเทศ) ว่าเป็นทรัพยากรสำคัญประการหนึ่งสำหรับการพัฒนา
ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ (แม้นมาล ขวลิขิต. 2528 : 6)

ดังนั้นจะสามารถกล่าวได้ว่า สารนิเทศเป็นส่วนสำคัญในการสร้างฐานของความรู้
เป็นสิ่งจำเป็นต่อการวินิจฉัยสั่งการ การวางแผน การศึกษา การวิจัยและการพัฒนาในทุก
ระดับและอาชีพ

✓ แหล่งสารนิเทศ

มอร์ริส และเอลคินส์ (Morris and Elkins. 1978 : 17 - 18) ได้จัด
สารนิเทศที่นำเสนออย่างเป็นทางการ เป็น 4 แบบด้วยกันคือ แหล่งสารนิเทศปฐมภูมิ ทติยภูมิ
ตติยภูมิ และแหล่งที่ไม่ใช่เอกสาร ดังนี้คือ

1. แหล่งปฐมภูมิ (Primary Sources) หมายถึง แหล่งที่เผยแพร่ความรู้ขึ้น
เป็นครั้งแรก เช่น รายงานการวิจัย การเสนอความรู้ใหม่ แหล่งนี้ได้แก่ เอกสาร
(Monographs) วารสาร (Periodicals) ที่เผยแพร่ความรู้ใหม่เป็นครั้งแรก รายงาน
การประชุมทางวิชาการ (Conference Proceedings) สิทธิบัตร (Patents)
วิทยานิพนธ์ (Thesis and Dissertations) ตลอดจนวัสดุที่ไม่ได้ตีพิมพ์ เช่น จดหมาย
โต้ตอบ และสมุดบันทึกการทดลอง เป็นต้น

2. แหล่งทุติยภูมิ (Secondary Sources) หมายถึง แหล่งที่เป็นคู่มือสำหรับผู้
ไปยังแหล่งปฐมภูมิ เช่น วารสารที่แปลและวิจารณ์พัฒนาการของรายงานในแหล่งปฐมภูมิ
ได้แก่ วารสารวิจารณ์ (Review Journals) รายงานประจำปี (Annual Review)
นอกจากวารสารประเภทต่าง ๆ แล้วยังมีหนังสืออ้างอิงรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สารานุกรม
พจนานุกรม คู่มือ ตาราง ตลอดจนบริการดัชนีและสารละสังเขป อันจะช่วยนำนักวิจัยไปใช้
วารสารหรือเอกสารที่ต้องการ

3. แหล่งตติยภูมิ (Tertiary Sources) หมายถึง แหล่งที่ทำหน้าที่นำนักวิจัย
ไปใช้ แหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิ ได้แก่ นามานุกรม บรรณานุกรม คู่มือแนะนำวรรณกรรม

รายชื่อความก้าวหน้าของงานวิจัย คู่มือห้องสมุดและแหล่งสารนิเทศ ตลอดจนคู่มือแนะนำองค์การต่าง ๆ

4. แหล่งที่ไม่ใช่เอกสาร (Nondocumentary Sources) แหล่งนี้ทำหน้าที่ก่อให้เกิดแหล่งปฐมภูมิ หรือจัดให้เกิดโอกาสแลกเปลี่ยนความคิด แบ่งได้ 2 แบบ คือ แหล่งทางการ (Formal Sources) และแหล่งไม่เป็นทางการ (Informal Sources) แหล่งทางการ ได้แก่ องค์การวิจัย องค์การวิชาชีพ โรงงานอุตสาหกรรมทั้งของรัฐบาลและเอกชน มหาวิทยาลัยและผู้ให้คำปรึกษา แหล่งไม่เป็นทางการ ได้แก่ การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน หรือการพบปะติดต่อกันในการประชุมวิชาการ เป็นต้น

สรุปได้ว่า สารนิเทศทุกประเภทมีแหล่งในการบันทึกและการนำเสนอเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ กัน ตามความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้

งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศในประเทศไทยนั้น ส่วนมากเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงขอนำผลงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศดังกล่าวต่อไปนี้

สุรีย์ บุษงามงคล (2527) ศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์สังกัดคณะนิยมใช้ห้องสมุดคณะของตนมากกว่าแหล่งอื่น ๆ ส่วนรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์ใช้ ได้แก่ หนังสือ ตำรา วารสารวิชาการ และรายงานทางวิชาการ ตามลำดับ

นาฬิกา เมฆจรสกุล (2528) ศึกษาความต้องการและการใช้สารนิเทศของคณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์ต้องการมีความแตกต่างกันเล็กน้อย ตามวัตถุประสงค์ของการใช้สารนิเทศ

กล่าวคือ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ทางการสอน กลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ต้องการสารนิเทศในรูปแบบหนังสือตำรา และหนังสืออ้างอิงมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพและแพทยศาสตร์ ต้องการหนังสือตำรา วารสารวิชาการและหนังสืออ้างอิงมากที่สุด สำหรับวัตถุประสงค์ด้านการผลิตงานวิชาการ กลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ต้องการสารนิเทศในรูปแบบวารสารวิชาการ วารสารดรรชนี สารสังเขป หนังสือตำรา และหนังสืออ้างอิงมากที่สุด ส่วนกลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ต้องการหนังสือตำรา วารสารวิชาการ และหนังสืออ้างอิงมาก ในขณะที่กลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาแพทยศาสตร์ ต้องการหนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง วารสารวิชาการ วารสารดรรชนี สารสังเขปมาก ส่วนวัตถุประสงค์ด้านการบริการทางวิชาการ พบว่า กลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ไม่มีความต้องการรูปแบบของสารนิเทศใดมากเป็นพิเศษ ในขณะที่กลุ่มคณาจารย์ที่สอนสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพต้องการสารนิเทศในรูปแบบหนังสือตำรามากที่สุด และพบว่า แหล่งสารนิเทศที่ใช้มีความแตกต่างกันตามลักษณะเฉพาะบุคคล และวัตถุประสงค์ของการใช้สารนิเทศ กล่าวคือ คณาจารย์สังกัดคณะใดต่างก็นิยมใช้ห้องสมุดคณะที่สังกัดมากกว่าแหล่งอื่น ๆ และใช้แหล่งสารนิเทศภายในสถาบันมากกว่าแหล่งสารนิเทศภายนอกสถาบัน

สุรินทร์ เมืองอ่ำ (2528) ศึกษาความต้องการสารนิเทศเพื่อใช้ในการสอนของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร พบว่า อาจารย์ต้องการใช้สารนิเทศในรูปแบบวารสารมากที่สุด และต้องการโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด สำหรับอาจารย์ในกองวิชาต่างกัน มีความต้องการหนังสือ หนังสือพิมพ์ และโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกัน แต่ต้องการหนังสืออ้างอิง คู่มือช่วยค้น วารสาร จุลสาร และกฤตภาค ไม่แตกต่างกัน อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการสารนิเทศในรูปแบบหนังสือหนังสืออ้างอิง คู่มือช่วยค้น และจุลสารแตกต่างกัน แต่ต้องการวารสาร หนังสือพิมพ์กฤตภาค และโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน และขออาจารย์ขอใช้แหล่งสารนิเทศจากแหล่งทรัพยากรส่วนตัว การสนทนากับเพื่อนร่วมงานและจากประสบการณ์ของตนเองมากกว่าใช้แหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุดหรือศูนย์เอกสาร

จิราญ์ ดาศรี (2519) ศึกษาความคาดหวังของเจ้าหน้าที่รัฐบาลที่
เกี่ยวข้องกับที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และผลที่ประชาชนในจังหวัดลำปางได้รับจาก
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ จุดประสงค์ของการศึกษาค้างนี้เพื่อทราบจำนวนผู้เข้าไปใช้ที่อ่านหนังสือพิมพ์
ประจำหมู่บ้าน กิจกรรมที่เกิดขึ้นหลังการอ่าน ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับและสิ่งที่ประชาชน
ต้องการจากที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน แบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มคือ
เจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้เกี่ยวข้องกับที่อ่านหนังสือพิมพ์ กรรมการที่อ่านหนังสือพิมพ์จังหวัดลำปาง
ชาวบ้านทั่วไปในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ และประชาชนที่เข้าไปใช้ที่อ่านหนังสือพิมพ์
ระหว่างวันที่ 1 - 7 กุมภาพันธ์ 2519 ผลการวิจัยในด้านผลที่ประชาชนได้รับจากที่อ่าน
หนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน คือ คนที่อ่านหนังสือพิมพ์แล้ว 1 คน กระจายข่าวต่อให้คนอื่นได้
รับทราบอีก 2 - 4 คน กิจกรรมอื่นนอกเหนือจากการอ่าน ได้แก่ การพบปะสนทนา
ปรึกษาหารือและการดูภาพในหนังสือพิมพ์ กรรมการที่อ่านหนังสือพิมพ์ได้รับประโยชน์
จากที่อ่านหนังสือพิมพ์มาก ส่วนประชาชนได้รับประโยชน์จากที่อ่านหนังสือพิมพ์ปานกลาง
สิ่งที่ประชาชนต้องการจากที่อ่านหนังสือพิมพ์มากเรียงตามลำดับคือ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
ความรู้ทั่วไป

พนิต เข้มทอง, นีรพงศ์ ทินภาค และหยกฟ้า จิตรมิตร (2531 : 168 -
196) ศึกษาความรู้และความต้องการความรู้ด้านเทคนิคบางประการที่เกี่ยวกับการถ่ายทอด
เทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล (ในภาคกลาง จำนวน 196 คน
ของกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนาชนบท) ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่เป็นเพศชาย
อายุเฉลี่ย 29.53 ปี ระยะเวลาทำงานอยู่ในตำแหน่งเฉลี่ย 6.35 ปี วุฒิการศึกษา
อนุปริญญาในสาขาวิทยาศาสตร์มากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อยและมีความเห็นว่า ความรู้ที่ได้รับจาก
การฝึกอบรมสัมมนามีส่วนเอื้ออำนวยต่องานถ่ายทอดความรู้ของตนเองในระดับมาก ส่วนที่
ได้รับจากสถานศึกษาเดิมนั้นมีเพียงระดับปานกลาง

งานวิจัยต่างประเทศ

ลิน และเกรวี (Lin and Gravey. 1972 : 19 - 20) ได้ทำโครงการสำรวจความต้องการใช้สารสนเทศสาขาสังคมศาสตร์ (INFROSS Project) ของนักวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ในประเทศอังกฤษ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือนักวิจัยจำนวน 2,602 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 1,089 ชุด ผลปรากฏว่า นักวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ชาวอังกฤษใช้วารสารและหนังสือบ่อยที่สุดในการทำวิจัย รองลงมา คือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล รายงานการประชุม รายงานการวิจัย และรายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ ส่วนช่องทางของข่าวสารอย่างไม่เป็นทางการ นักวิจัยทางสังคมศาสตร์ชาวอังกฤษใช้การติดต่อกับเพื่อนร่วมงาน หรือผู้เชี่ยวชาญในสถาบันเดียวกันมากที่สุด รองลงมา คือ การเข้าร่วมประชุม และการเข้าถึงงานวิจัยปฐมภูมิ คือ การให้บรรณานุกรม และรายงานอ้างอิงในหนังสือและวารสารมากที่สุด รองลงมาใช้ที่ปรึกษา (Consultants) บรรณานิสัยและสารสังเขป และเพื่อนร่วมงานในสถาบันเดียวกัน

สเกลตัน (Skelton. 1973 : 138 - 156) ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการสารนิเทศของนักวิทยาศาสตร์และนักสังคมศาสตร์ในประเทศอังกฤษ พบว่า สภาพแวดล้อมของผู้ใช้มีผลทำให้เกิดความต้องการที่แตกต่างกัน นอกเหนือจากลักษณะสาขาวิชาที่ผู้ใช้สังกัดอยู่ เช่น วิศวกรที่ทำงานในเขตอุตสาหกรรม ย่อมมีความต้องการแตกต่างกับวิศวกรที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางวิชาการ ทั้งนี้เป็นเพราะความแตกต่างกันในเรื่องระยะเวลาการทำงานที่มีมาตรฐานแตกต่างกัน และสภาพแวดล้อมยังครอบคลุมถึงเชื้อชาติ ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีอื่น ๆ ด้วย

เอ็นเคเรูแวม (Nkereuwem. 1985 : 1900 - 1901A) ศึกษาการใช้สารนิเทศของนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรในโรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเลียมของประเทศไนจีเรีย 3 แห่ง ซึ่งได้แก่ Port Harcourt, Warri และ Eket กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักวิทยาศาสตร์และวิศวกร จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศที่ตีพิมพ์เผยแพร่ของนักวิทยาศาสตร์และ

วิศวกรไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ วิศวกรนิยมใช้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลมากกว่า ความถี่ในการใช้ห้องสมุดไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการให้บริการสารนิเทศของ ห้องสมุด

โกลด์สไตน์ (Goldstein. 1985 : 826A) ศึกษาการใช้สารนิเทศทางด้าน วิชาการของวิศวกรไฟฟ้าในเม็กซิโก เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น ของนักวิจัยในสถาบัน The Instituto de Investigaciones Electricas (IIE) และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของ The Comision Federal de Electricidad (CFE) ผลการศึกษาพบว่า วิศวกรของสถาบัน IIE และ CFE ใช้เวลาในการอ่านมากกว่าการ ติดต่อสื่อสาร มีการใช้แหล่งสารนิเทศจากแฟ้มและเอกสารส่วนตัว มีการปรึกษากับเพื่อน ร่วมงาน และมีปัญหาเกี่ยวกับการส่งเอกสาร กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญด้านความถี่ในการใช้แหล่งสารนิเทศเฉพาะเรื่อง ความถี่ในการใช้ช่องทางนำส่ง สารนิเทศ และความถี่ของปัญหา 2 ปัญหาในการใช้สารนิเทศ โดยนักวิจัยใช้แหล่ง สารนิเทศอย่างเป็นทางการมากกว่าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ส่วนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานใช้ สารนิเทศที่ทันสมัยและต้องการการแปลสารนิเทศมากกว่า

โอไลเซน (Olaisen. 1985 : 824A) ศึกษาการค้นหาสารนิเทศของ นักวิทยาศาสตร์ และนักการศึกษา เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การวิจัยภาคสนาม (การสังเกตการณ์และมีส่วนร่วม) การศึกษาวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจำแนกตามวิชาที่สอน สาขาวิชา ระดับชั้น การศึกษา เพศ และ อายุการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า แหล่งสารนิเทศที่นิยมใช้มากที่สุดคือ วารสาร และ เครื่องมือในการค้นหาสารนิเทศ คือ สารระสังเขปหรือดรรชนีวารสาร ส่วนแหล่งสารนิเทศ ที่ใช้น้อยคือ บรรณานุกรม บัตรรายการ และบุคลากรห้องสมุด ส่วนใหญ่นิยมใช้บริการของ ห้องสมุดประชาชน และร้านจำหน่ายหนังสือและไม่เคยไปห้องสมุดของสถาบันการศึกษาอื่น ๆ การแนะนำส่วนบุคคลของแหล่งสารนิเทศ และการติดต่อกับบุคคลอย่างไม่เป็นทางการ

สำคัญมากในการทำวิจัยของอาจารย์ และการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีความแตกต่างเล็กน้อย
 ในด้านการติดต่อระหว่างบุคคล โดยผู้หญิงนิยมใช้การติดต่อระหว่างบุคคลมากกว่าผู้ชาย

เอลเลน (Allen. 1988 : 1568) ศึกษาการใช้และรูปแบบสารนิเทศของผู้นำ
 ศาสนาคริสต์ใน Costa Rica, Guatemala และ Honduras แบบสอบถามเกี่ยวกับการ
 การใช้สารนิเทศที่ตีพิมพ์ ไม่ตีพิมพ์ ห้องสมุด และการติดต่อระหว่างบุคคล ผลการวิจัย
 พบว่า ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่าและมีความพอใจสถานภาพน้อยกว่านิยมใช้วิทยุและโทรทัศน์
 ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าและอยู่ในเมือง นิยมใช้ห้องสมุด การใช้วัสดุตีพิมพ์แปรตามความ
 รับผิดชอบในการเป็นผู้นำ เพศหญิง การศึกษา รายได้ดีกว่าและอาศัยในเมือง พระที่อยู่
 ในวัดชนบทใช้ติดต่อส่วนบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ หนังสือใช้มากที่สุดที่สารนิเทศทางศาสนศาสตร์
 ความสามารถในการอ่านสัมพันธ์กับวัสดุตีพิมพ์ แต่ไม่สัมพันธ์กับห้องสมุด

กิลตัน (Gilton. 1989 : 2007) ศึกษาการใช้และความถี่ของการใช้แหล่ง
 สารนิเทศของผู้จัดการ องค์ประกอบที่มีผลต่อการใช้แหล่งสารนิเทศ เช่น ความถูกต้อง
 การเข้าถึง และเวลาในการค้นคืนสารนิเทศ และลักษณะของบริษัทที่มีผลต่อการค้น
 สารนิเทศของผู้จัดการ เช่น ชนิดของอุตสาหกรรม ขนาดหรือระดับการใช้เทคโนโลยี
 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้จัดการ จำนวน 250 คน จาก
 บริษัทต่าง ๆ 464 บริษัทในรัฐแพนซิลวาเนีย แบบสอบถามเกี่ยวกับจำนวนครั้งของการใช้
 แหล่งสารนิเทศ 13 แหล่ง ได้แก่ 1) ทัศนภาพ นาสธนาคาร สมบูรณ์ 2) คนรู้จัก
 ในวงการธุรกิจ 3) ที่ปรึกษา 4) ใช้โทรศัพท์ 5) เพื่อน เพื่อนบ้านญาติ 6) การ
 เรียนในชั้นและการสัมมนา 7) ฐานข้อมูล 8) หนังสือในหน่วยงาน 9) หนังสือจากที่อื่น
 10) วารสารทางด้านธุรกิจหน่วยงาน 11) วารสารธุรกิจการค้าจากที่อื่น 12) สิ่งตีพิมพ์
 จากหน่วยงานต่าง ๆ 13) อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ การวิจัยพบว่า ผู้จัดการใช้แหล่งสารนิเทศ
 คือ นักวิชาชีพด้านธุรกิจ วารสารธุรกิจและหนังสือในหน่วยงาน และคนรู้จักกันในวงธุรกิจ
 ไม่น้อยกว่า 80% และอัตราการใช้ 4 - 5 ครั้ง ใน 1 เดือนก่อนการสำรวจ ส่วนแหล่ง
 สารนิเทศอื่น ๆ ใช้น้อยกว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความถูกต้อง การเข้าถึงและระยะ

เวลาการค้นคืนสารนิเทศกับความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบริษัทและการใช้แหล่งสารนิเทศ มีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของบริษัทกับการยอมรับแหล่งสารนิเทศ กล่าวคือ ผู้จัดการบริษัทเล็กประเมินค่าแหล่งสารนิเทศบุคคล (Human Information Sources) มีความถูกต้องมากกว่าผู้จัดการบริษัทใหญ่ และผู้จัดการจากบริษัทที่ใช้เทคโนโลยีสูงใช้เวลาในการประเมินค่าแหล่งสารนิเทศบุคคลน้อยกว่าผู้จัดการจากห้างร้าน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดกลุ่มประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ใน 4 กระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาชนบท และเลือกศึกษาเฉพาะกรมที่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในระดับตำบลและทำหน้าที่เป็นคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) คือ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วย

พัฒนากรตำบล	189 คน
เกษตรตำบล	189 คน
สาธารณสุขตำบล	189 คน
ครู	189 คน

รวมจำนวนประชากรระดับตำบล 756 คน เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง 256 คน

ทั้งนี้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในตารางการสุ่มของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและตำบล ในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

ที่	อำเภอ	จำนวนนักเรียน		รวม
		ในเขตเทศบาล /สุขาภิบาล	นอกเขตเทศบาล /สุขาภิบาล	
1.	จอมทอง	12	8	20
2.	เชียงดาว	4	4	8
3.	ดอยสะเก็ด	4	12	16
4.	ฝาง	4	12	16
5.	พร้าว	4	16	20
6.	แม่แจ่ม	—	8	8
7.	แม่แตง	4	16	20
8.	แม่ริม	4	16	20
9.	ละมิง	—	4	4
10.	สันกำแพง	4	16	20
11.	สันทราย	—	12	12
12.	สันป่าตอง	4	16	20
13.	สารภี	4	12	16

ตาราง 1 (ต่อ)

ที่	อำเภอ	จำนวนนักพัฒนา		รวม
		ในเขตเทศบาล /สาขาภิบาล	นอกเขตเทศบาล /สาขาภิบาล	
14.	หางดง	4	8	12
15.	อมก๋อย	-	8	8
16.	ฮอด	-	16	16
17.	เมือง	20	-	20
รวม		72	184	256

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีลำดับการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องประเภท ชนิดของแหล่งสารนิเทศ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการใช้แหล่งสารนิเทศ เพื่อสร้างข้อคำถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 4

2. ศึกษาเนื้อหาสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้จากเอกสารของคณะกรรมการแผนพัฒนาระดับภูมิภาคและท้องถิ่น, คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กรช.) การฝึกอบรมการวางแผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ ตำบล เพื่อนำมาสร้างข้อคำถามในตอนที่ 3

3. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปให้ประธานและกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท
ตรวจแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อคำถาม

4. นำแบบสอบถามมาแก้ไข แล้วจัดทำขึ้น 20 ชุด ไปทำการทดลองใช้กับนักศึกษา
ในจังหวัดลำพูน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ภาษา และความครอบคลุม
ของข้อคำถาม หากมีข้อเสนอแนะก็นำมาแก้ไขเพิ่มเติม

5. ปรับปรุงแบบสอบถามและให้ประธานและผู้ควบคุมปริญญาโทตรวจสอบ
อีกครั้งหนึ่งเสร็จแล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวถามถึงสังกัด เพศ ประสบการณ์
การทำงาน วุฒิการศึกษา อายุ ฯลฯ โดยให้ผู้ตอบ ☐ ล้อมรอบเลขข้อที่ตรงกับสถาน
ความเป็นจริง ดังตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานในหน่วยงาน

1. กระทรวงมหาดไทย

2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. กระทรวงสาธารณสุข

4. กระทรวงศึกษาธิการ

2. ประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานปัจจุบัน

1. 7 ปีลงมา

2. ระหว่าง 8-14 ปี

3. 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศของนักศึกษา เป็น
แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ
น้อยที่สุดหรือไม่ได้เลย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเนื้อหาสารนิเทศที่นักศึกษาใช้ได้จากแหล่งสารนิเทศใด
ในแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยให้เลือกตอบร้อยละ 5 อันดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย และไม่มีปัญหา พร้อมแบบสอบถามปลายเปิด ปัญหาและข้อเสนอในการใช้แหล่งสารนิเทศเพิ่มเติม

แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ปรากฏอยู่ในภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยไปขออนุญาตทำการวิจัยต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของนักพัฒนาระดับตำบล สังกัดที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 256 คน

2. ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 20 พฤศจิกายน 2532 จนถึงวันที่ 15 มกราคม 2533 โดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสืออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดถึงนายอำเภอ และจดหมายขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้วิจัยถึงนายอำเภอ พัฒนาการอำเภอ เกษตรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ หัวหน้าสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ และระบุตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากนายอำเภอในการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและให้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับทางไปรษณีย์ โดยระบุวันในจดหมายที่แนบไปกับแบบสอบถาม ก่อนถึงกำหนดส่งแบบสอบถาม 2 อาทิตย์ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือนายอำเภอหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือนายอำเภอต่าง ๆ เรื่องแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ในขณะเดียวกันอำเภอใกล้เคียง ๆ ผู้วิจัยได้ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แบบสอบถามได้รับกลับคืนจำนวน 236 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.18

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด และคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 230 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.84 ของจำนวนตามเป้าหมาย

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 230 ฉบับมาวิเคราะห์โดยนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X วิเคราะห์ค่าดังต่อไปนี้

2.1 ตอนที่ 1 คำนวณค่าร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพของนักพัฒนา เช่น สังกัดหน่วยงาน อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ฯลฯ

2.2 ตอนที่ 2 และตอนที่ 4 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบที่เกี่ยวกับการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา และปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศนักพัฒนาโดยถือเกณฑ์ดังนี้ (Best. 1970 : 204-208)

คำตอบในช่องมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5

คำตอบในช่องมาก มีค่าเท่ากับ 4

คำตอบในช่องปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3

คำตอบในช่องน้อย มีค่าเท่ากับ 2

คำตอบในช่องน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1

ได้ค่าเฉลี่ยแล้วแปลความดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงว่า ใช้น้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา

1.51 - 2.50 หมายถึงว่า ใช้น้อยหรือมีปัญหาน้อย

2.51 - 3.50 หมายถึงว่า ใช้อย่างปานกลางหรือมีปัญหาย่างปานกลาง

3.51 - 4.50 หมายถึงว่า ใช้น้อยหรือมีปัญหามาก

4.51 - 5.00 หมายถึงว่า ใช้น้อยที่สุดหรือมีปัญหามากที่สุด

2.3 ตอนที่ 3 แจกแจงความถี่ของการตอบในอันดับต่าง ๆ แต่ละข้อ แล้วแต่ละข้อจะหาค่าความสำคัญของแหล่งสารนิเทศนั้น ๆ โดยเอาความถี่คูณด้วยค่าน้ำหนักในช่องของอันดับ คือ

แหล่งสารนิเทศที่ใช้มากอันดับ 1 ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ 5
 แหล่งสารนิเทศที่ใช้มากอันดับ 2 ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ 4
 แหล่งสารนิเทศที่ใช้มากอันดับ 3 ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ 3
 แหล่งสารนิเทศที่ใช้มากอันดับ 4 ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ 2
 แหล่งสารนิเทศที่ใช้มากอันดับ 5 ให้ค่าน้ำหนักเท่ากับ 1

2.4 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาตามวุฒิการศึกษา ตำบลที่ปฏิบัติงาน โดยใช้ Z - test ส่วนประสมการดำเนินงาน และหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้ F - test ถ้าพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls Test)

2.5 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาตามวุฒิการศึกษา ตำบลที่ปฏิบัติงาน โดยใช้ Z - Test ส่วนประสมการดำเนินงาน และหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้ F - test ถ้าพบความแตกต่างจะใช้การทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ นิวแมน คูลส์ (Newman - Keuls Test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

(ชวลี วงศ์รัตน์. 2525 : 33)

เมื่อ $\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum fx$	แทน ผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน
n	แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร

$$S = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 64)

เมื่อ S	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน คะแนน
f	แทน ความถี่
n	แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศ และปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามวุฒิการศึกษา คำนวณที่ปฏิบัติ โดยใช้สูตร

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

(ชูศรี วงศ์รัตน. 2525 : 118)

เมื่อ n_1, n_2	แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2
$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2
s_1, s_2	แทน ค่าแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2

4. เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศ และปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. สถิติทดสอบความแตกต่างรายคู่ ใช้ Newman - Keuls Test ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 115)

$$W = q(\alpha; r, df) \sqrt{\frac{MS_E}{\bar{n}}}$$

เมื่อ q แทน ค่าที่ได้จากตาราง Studentized Range Statistic
 MS_E แทน ความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวน
 $\bar{n}$ แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

- X แทน คะแนนเฉลี่ย
- S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- Z แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่ม
- F แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม
- df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
- SS แทน ผลบวกยกกำลังสองของคะแนน
- MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองของคะแนน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเสนอเป็น 4 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่และเปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัด และตำบลที่ปฏิบัติงาน

ตอนที่ 3 เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาและเปรียบเทียบ
ปัญหาและอุปสรรค จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่
สังกัด และตำบลที่ปฏิบัติงาน พร้อมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักพัฒนา สังกัดที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัด
เชียงใหม่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงศึกษาธิการ มีรายละเอียดสถานภาพส่วนตัวดัง
ปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 สถานภาพของนักพัฒนา

สังกัด สถานภาพ		กระทรวง มหาดไทย	กระทรวง เกษตรฯ	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง ศึกษาธิการ	รวม	ร้อยละ
เพศ	ชาย	35	56	29	49	169	73.5
	หญิง	22	3	28	8	61	26.5
รวม		57	59	57	57	230	100.0
อายุ	20-29	16	3	24	3	46	20
	30-39	39	51	24	27	141	61.3
	40-49	2	4	7	23	36	15.7
	50-59	-	1	2	4	7	3.0
รวม		57	59	57	57	230	100.0
ระดับการศึกษา							
ต่ำกว่าปริญญาตรี		30	19	41	11	101	43.9
ปริญญาตรีและ สูงกว่า		27	40	16	46	129	56.1
รวม		57	59	57	57	230	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

สังกัด สถานภาพ	กระทรวง มหาดไทย	กระทรวง เกษตรฯ	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง ศึกษาธิการ	รวม	ร้อยละ
ตำบลที่ปฏิบัติงาน						
ในเขตเทศบาล/						
สมาชิก	17	17	14	17	65	28.3
นอกเขตเทศบาล/						
สมาชิก	40	42	43	40	165	71.7
รวม	57	59	57	57	230	100.0
ประสบการณ์การทำงาน						
7 ปีลงมา	25	3	19	9	56	24.3
ระหว่าง 8-14 ปี	25	55	28	17	125	54.3
15 ปีขึ้นไป	7	1	10	31	49	21.8
รวม	57	59	57	57	230	100.0

ตาราง 2 (ต่อ)

สังกัด สถานภาพ	กระทรวง มหาดไทย	กระทรวง เกษตรฯ	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง ศึกษาธิการ	รวม	ร้อยละ
การศึกษาต่อ						
เคย	19	39	24	47	129	56.1
ไม่เคย	38	20	33	10	101	43.9
รวม	57	59	57	57	230	100.0
ร้อยละ	24.8	25.7	24.8	24.8	100.0	

จากตาราง 2 แสดงว่านักพัฒนาในกลุ่มตัวอย่าง ส่วนมากมีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี ร้อยละ 61.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 56.1 ปฏิบัติงานนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ร้อยละ 71.7 และมีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 - 14 ปี ร้อยละ 54.3 และเป็นชาย ร้อยละ 73.5

ตอนที่ 2 ปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 แหล่ง และเปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศ จำแนกตามระดับการศึกษา ตำบลที่ปฏิบัติงาน ประสบการณ์การทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด ปรากฏผลในตาราง 3 - 9

ตาราง 3 ปริมาณการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่

แหล่งสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษาจากสถาบัน การศึกษา	3.69	.87	มาก
2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	3.69	.78	มาก
3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา	3.61	.74	มาก
4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการ ในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น	2.93	.82	ปานกลาง
5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการ ในหน่วยงานของท่านระดับจังหวัด/กรม/ กอง	2.96	.99	ปานกลาง
6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.15	.84	ปานกลาง
7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำ ท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	3.63	.89	มาก
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน	2.73	.95	ปานกลาง
9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด ประชาชนประจำจังหวัด	2.18	1.00	น้อย
10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด มหาวิทยาลัยในจังหวัด	1.85	.96	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด โรงเรียนต่าง ๆ ในตำบล/อำเภอ/ จังหวัด	2.53	1.04	ปานกลาง
12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	3.84	.82	มาก
13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ	3.96	.76	มาก
14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ	3.74	.91	มาก
15. การอ่านรายงานการวิจัย	2.63	.94	ปานกลาง
16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	3.26	1.00	ปานกลาง
17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	2.41	1.00	น้อย
18. การประชุมของหน่วยงานประจำกอง/ เดือน/ปี	3.55	.96	มาก
19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงาน ของท่านจัดขึ้น	3.50	.87	ปานกลาง
20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงาน อื่นจัดขึ้น	2.65	.79	ปานกลาง
21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่สถาบัน อุดมศึกษาจัดขึ้น	2.06	.94	น้อย

ตาราง 3 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ความหมาย
22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะสั้นตาม สถานศึกษา	2.28	1.13	น้อย
23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ใน ประเทศ	2.40	1.02	น้อย
24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	1.21	.65	น้อยที่สุด
25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	2.77	.85	ปานกลาง
26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานี โทรทัศน์ช่อง 3	2.80	1.01	ปานกลาง
27. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานี โทรทัศน์ช่อง 5	2.70	.93	ปานกลาง
28. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานี โทรทัศน์ช่อง 7	3.12	.99	ปานกลาง
29. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานี โทรทัศน์ช่อง 8	2.34	.91	น้อย
30. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานี โทรทัศน์ช่อง 9	2.89	.94	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับมาก มี 8 ข้อ
ระดับปานกลาง 14 ข้อ ระดับน้อย 7 ข้อ น้อยที่สุด 1 ข้อ

ระดับมาก 8 ข้อเรียงตามค่าเฉลี่ยมีดังนี้ การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง
ราชการ การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ
ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษา การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การ
สนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ
ผู้บังคับบัญชา การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี

สำหรับระดับน้อยที่สุด คือ การศึกษาดูงานต่างประเทศ

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้					Z
	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่า					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษา	3.5149	.9123	3.8295	.8209	-2.71**	
2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	3.6238	.8106	3.7442	.6647	-1.21	
3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา	3.5941	.7236	3.6202	.7623	- .27	
4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น	3.0000	.7616	2.8837	.8627	1.08	
5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานของท่านระดับจังหวัด/กรม/กอง	3.0297	1.0145	2.8992	.9670	.99	
6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.2178	.9339	3.1008	.7588	1.02	
7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	3.6436	.8898	3.6202	.8944	.20	

ตาราง 4 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้					
	ระดับการศึกษา					
	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่า					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	Z	
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	2.7723	.9368	2.7054	.9634	.53	
9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	2.1287	.9661	2.2171	1.0305	- .67	
10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	1.7129	.9092	1.9612	.9874	-1.98*	
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ในตำบล/อำเภอ/จังหวัด	2.3366	.9410	2.6822	1.0896	-2.58**	
12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	3.7624	.8142	3.9070	.8143	-1.34	
13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ	3.9604	.7736	3.9612	.7542	- .01	
14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ	3.7030	.9332	3.7752	.8860	- .60	
15. การอ่านรายงานการวิจัย	2.6832	1.0576	2.5814	.8450	.79	
16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่นวารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	3.3366	1.0703	3.1938	.9444	1.06	

ตาราง 4 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้						Z
	ระดับการศึกษา						
	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่า						
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.			
17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	2.4059	1.0787	2.4109	.9322	-	.04	
18. การประชุมของหน่วยงานประจำปี/ เดือน/ปี	3.4950	1.0356	3.5891	.9067	-	.72	
19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	3.5347	.9334	3.4651	.8105		.59	
20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	2.6733	.7760	2.6357	.7998		.36	
21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่สถาบัน อุดมศึกษาจัดขึ้น	2.0698	.9925	2.0465	.8915		.18	
22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะสั้น ตามสถานศึกษา	2.4257	1.1945	2.1628	1.0665		1.74	
23. การศึกษาคูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ใน ประเทศ	2.4455	1.0342	2.3721	1.0160		.54	

ตาราง 4 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้				Z
	ระดับการศึกษา				
	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่า				
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
24. การศึกษาต่างประเทศ	1.2574	.7163	1.1705	.5880	.99
25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	2.8020	.8249	2.7519	.8663	.45
26. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 3	2.9307	1.0794	2.6977	.9487	1.71
27. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	2.6040	1.0008	2.7829	.8747	-1.42
28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 7	3.0495	1.0235	3.1783	.9719	- .97
29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 8	2.3465	.9427	2.3333	.8956	.11
30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 9	2.9406	.9573	2.8527	.9194	.70

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่านักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาต่างกันใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีหลายข้อ ซึ่งค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับมาก ปานกลาง น้อย ดังนี้

นักพัฒนาที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ใช้ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบัน การศึกษา การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียน มากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักพัฒนาที่มีการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่า ใช้การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย มากกว่านักพัฒนาที่มี การศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารสนเทศของนักพัฒนา จำแนกตาม
ตำบลที่ปฏิบัติงาน

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้				Z
	ตำบลที่ปฏิบัติงาน				
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		
	/สาขาวิชา		/สาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบัน					
การศึกษา	3.6923	.8646	3.6909	.8808	.01
2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	3.7538	.6381	3.6667	.7677	.88
3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ					
ผู้บังคับบัญชา	3.6769	.6871	3.5818	.7657	.91
4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนัก					
วิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น	3.1538	.8145	2.8485	.8085	2.57**
5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนัก					
วิชาการในหน่วยงานของท่านระดับ					
จังหวัด/กรม/กอง	3.0769	.9238	2.9091	1.0110	1.21
6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือ					
กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.2154	.8002	3.1273	.8566	.74

ตาราง 5 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้						Z
	ตำบลที่ปฏิบัติงาน						
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล				
	/สาขาภิบาล		/สาขาภิบาล				
	Ȫ	S.D.	Ȫ	S.D.			
7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำ ท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	3.6000	.8254	3.6424	.9170	-	.34	
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	2.7385	1.0198	2.7333	.9248		.04	
9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด ประชาชนประจำจังหวัด	2.0769	.9405	2.2182	1.0245	-1.00		
10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด มหาวิทยาลัยในจังหวัด	1.8615	.9334	1.8485	.9728		.09	
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด โรงเรียนต่าง ๆ ในตำบล/อำเภอ/ จังหวัด	2.5846	1.0882	2.5091	1.0218		.48	
12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	3.8769	.8198	3.8303	.8162		.39	
13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง ราชการ	4.0154	.7393	3.9394	.7706		.69	

ตาราง 5 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้					
	ค่าเฉลี่ยที่ปฏิบัติงาน				Z	
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	/สาขาวิชา		/สาขาวิชา			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ	3.8000	.8874	3.7212	.9146	.60	
15. การอ่านรายงานการวิจัย	2.6615	1.0500	2.6121	.9011	.33	
16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	3.2615	1.0043	3.2545	1.0040	.05	
17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	2.6000	.9321	2.3333	1.0141	1.90	
18. การประชุมของหน่วยงานประจำปี/ เดือน/ปี	3.5385	.9027	3.5515	.9902	- .10	
19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	3.5077	.8682	3.4909	.8669	.13	
20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	2.7538	.7506	2.6121	.8008	1.26	
21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	2.0923	.9474	2.0424	.9328	.36	

ตาราง 5 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้				Z
	ตำบลที่ปฏิบัติงาน				
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		
	/สุขาภิบาล		/สุขาภิบาล		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะสั้นตามสถานศึกษา	2.3077	1.0595	2.2667	1.1589	.26
23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ	2.4462	1.0005	2.3879	1.0335	.39
24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	1.2769	.6961	1.1818	.6274	.96
25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	2.8769	.8387	2.7333	.8492	1.16
26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	3.0154	.9600	2.7152	1.0229	2.10*
27. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	2.8308	.8762	2.6545	.9542	1.34
28. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7	3.3538	.7792	3.0303	1.0559	2.55*
29. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 8	2.5077	.8125	2.2727	.9459	1.88

ตาราง 5 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้				Z
	ตำบลที่ปฏิบัติงาน				
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		
	/สาขาวิชา		/สาขาวิชา		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
สถานีโทรทัศน์ช่อง 9	3.1231	.8387	2.8000	.9576	2.52*

^{*} มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

^{*} มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สาขาวิชา กับนอกเขตเทศบาล/สาขาวิชา ใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีหลายข้อซึ่งค่าเฉลี่ยการใช้อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คือ นักพัฒนาในเขตเทศบาล/สาขาวิชา ใช้การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่นมากกว่านักพัฒนานอกเขตเทศบาล/สาขาวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักพัฒนาในเขตเทศบาล/สาขาวิชา ชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 7, 9 มากกว่านักพัฒนานอกเขตเทศบาล/สาขาวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารสนเทศของนักศึกษา จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงาน

ระดับการใช้					
แหล่งสารสนเทศ	ประสบการณ์การทำงาน			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.8484	.9242	1.2110
	ภายในกลุ่ม	227	173.2342	.7631	
	รวม	229	175.0826		
2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.1071	.5535	1.0302
	ภายในกลุ่ม	227	121.9755	.5375	
	รวม	229	123.0826		
3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา	ระหว่างกลุ่ม	2	.6129	.3064	.5513
	ภายในกลุ่ม	227	126.1697	.5558	
	รวม	229	126.7826		

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนัก วิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น ภายในกลุ่ม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.2774	1.1387	1.7034
	ภายในกลุ่ม	227	151.7443	.6685	
	รวม	229	154.0217		
5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนัก วิชาการในหน่วยงานของท่านระดับ จังหวัด/กรม/กอง	ระหว่างกลุ่ม	2	9.5332	4.7666	5.0554**
	ภายในกลุ่ม	227	214.0320	.9429	
	รวม	229	223.5652		
6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษา หารือ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.9442	.9721	1.3815
	ภายในกลุ่ม	227	159.7297	.7037	
	รวม	229	161.6739		

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
7. การศึกษา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.1594	1.0797	1.3659
	ภายในกลุ่ม	227	179.4276	.7904	
	รวม	229	181.5870		
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.1047	.5524	.6095
	ภายในกลุ่ม	227	205.7170	.9062	
	รวม	229	206.8217		
9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	ระหว่างกลุ่ม	2	5.3898	2.6949	2.7273
	ภายในกลุ่ม	227	224.3015	.9881	
	รวม	229	229.6913		

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน				F
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้อง สมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	ระหว่างกลุ่ม	2	.2311	.1156	.1245
	ภายในกลุ่ม	227	210.7428	.9284	
	รวม	229	210.9739		
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้อง สมุดโรงเรียนต่าง ๆ ในตำบล/ อำเภอ/จังหวัด	ระหว่างกลุ่ม	2	5.2344	2.6172	2.4545
	ภายในกลุ่ม	227	242.0525	1.0663	
	รวม	229	247.2870		
12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	ระหว่างกลุ่ม	2	.6041	.3021	.4518
	ภายในกลุ่ม	227	151.7611	.6686	
	รวม	229	152.3652		

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.4859	.7430	1.2859
	ภายในกลุ่ม	227	131.1619	.5778	
	รวม	229	132.6478		
14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.9624	.9812	1.1981
	ภายในกลุ่ม	227	185.9028	.8190	
	รวม	229	187.8652		
15. การอ่านรายงานการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	2	3.3106	1.6553	1.8738
	ภายในกลุ่ม	227	200.5329	.8834	
	รวม	229	203.8435		

ตาราง 6 (ต่อ)

		ระดับการใช้			
แหล่งสารนิเทศ	ประเภทสารนิเทศ	ประสมการณ์การทำงาน		F	
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS
16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม		2	5.0612	2.5306
	เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ ภายในกลุ่ม		227	224.8040	.9903
	รวม		229	229.8652	
17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง	ระหว่างกลุ่ม		2	1.8210	.9105
	เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน ภายในกลุ่ม		227	225.7616	.9945
	รวม		229	227.5826	
18. การประชุมของหน่วยงานประจำ	ระหว่างกลุ่ม		2	8.2373	4.1187
	ปี/เดือน/ปี ภายในกลุ่ม		227	204.7366	.9019
	รวม		229	212.9739	

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	ประเภทการดำเนินงาน			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.2237	.6119	.8157
	ภายในกลุ่ม	227	170.2719	.7501	
	รวม	229	171.4957		
20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.4127	.7063	1.1391
	ภายในกลุ่ม	227	140.7612	.6201	
	รวม	229	142.1739		
21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	3.3402	1.6701	1.9252
	ภายในกลุ่ม	227	196.9250	.8675	
	รวม	229	200.2652		

ตาราง 6 (ต่อ)

		ระดับการใช้			
แหล่งสารนิเทศ	แหล่งความรู้	เปรียบเทียบการทำงาน		F	
		แหล่งความรู้	df	SS	MS
22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะ	ระหว่างกลุ่ม		2	7.0604	3.5320
	ตามสถานศึกษา	ภายในกลุ่ม	227	285.1273	1.2561
	รวม		229	292.1913	
23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม		2	2.0178	1.0089
	ในประเทศ	ภายในกลุ่ม	227	237.3779	1.0457
	รวม		229	239.3957	
24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม		2	.5514	.2757
		ภายในกลุ่ม	227	95.4312	.4204
	รวม		229	95.9826	

ตาราง 6 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน				F
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	ระหว่างกลุ่ม	2	.1144	.0572	.0791
	ภายในกลุ่ม	227	164.1291	.7230	
	รวม	229	164.2435	.7230	
26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	ระหว่างกลุ่ม	2	.8985	.4493	.4360
	ภายในกลุ่ม	227	233.9015	1.0304	
	รวม	229	234.8000		
27. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	ระหว่างกลุ่ม	2	3.0698	1.5349	1.7702
	ภายในกลุ่ม	227	196.8259	.8671	
	รวม	229	199.8957		

ตาราง 6 (ต่อ)

		ระดับการใช้			
แหล่งสารนิเทศ	ประเภทการดำเนินงาน	แหล่งความแปรปรวน			F
		df	SS	MS	
28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 7	ระหว่างกลุ่ม	2	8.4437	4.2219	4.3932
	ภายในกลุ่ม	227	218.1476	.9610	
	รวม	229	226.5913		
29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 8	ระหว่างกลุ่ม	2	2.9494	1.4747	1.7749
	ภายในกลุ่ม	227	188.5985	.8308	
	รวม	229	191.5478		
30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 9	ระหว่างกลุ่ม	2	1.6729	.8364	.9560
	ภายในกลุ่ม	227	198.6097	.8749	
	รวม	229	200.2826		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่าการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันในเรื่องใช้การประชุมของหน่วยงานประจำปักษ์/เดือน/ปี และการชมรายการวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 7 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในเรื่องมีการขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบว่า นักพัฒนาที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 7 ปีลงมา ระหว่าง 8 - 14 ปี และมากกว่า 14 ปี มีการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลล์ ผลปรากฏตามตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันเป็นรายคู่

แหล่งสารนิเทศ		ประสบการณ์การทำงาน		X ² 15 ปีขึ้นไป 7 ปีลงมา ระหว่าง 8-14 ปี	
				2.5714	3.0000 3.0880
5. การขอคำปรึกษา	15 ปีขึ้นไป	2.5714	-	.4286*	.5166*
	หรือสนทนากับ 7 ปีลงมา	3.0000	-	-	.0880
	นักวิชาการใน ระหว่าง 8-14 ปี	3.0880	-	-	-
หน่วยงานของ					
ท่านระดับจังหวัด					
/กรม/กอง					

ตาราง 7 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	7 ปีลงมา	15 ปีขึ้นไป	ระหว่าง 8-14 ปี
			3.2679	3.4490	3.7120
18. การประชุมของ	7 ปีลงมา	3.2679	-	.1811	.4441 ^a
หน่วยงานประจำ	15 ปีขึ้นไป	3.4490	-	-	.2630
ปี/เดือน/ปี	ระหว่าง 8-14 ปี	3.7120	-	-	-
แหล่งสารนิเทศ	ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	7 ปีลงมา	ระหว่าง 8-14 ปี	15 ปีขึ้นไป
			2.7859	3.2160	3.2653
28. การชมรายการ	7 ปีลงมา	2.7859	-	.4301 ^a	.4794 ^a
สารคดีวิชาการ	ระหว่าง 8-14 ปี	3.2160	-	-	.0493
จากสถานีโทรทัศน์	15 ปีขึ้นไป	3.2653	-	-	-
ทัศน์ช่อง 7					

^a มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่า

นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 ปีลงมา และระหว่าง 8 - 14 ปี ใช้การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานมากกว่านักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงาน 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 - 14 ปี ใช้การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี มากกว่านักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 ปีลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 - 14 ปี และ 15 ปีขึ้นไป
ใช้การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 มากกว่านักพัฒนาที่มีประสบการณ์
การทำงาน 7 ปีลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าเฉลี่ยของการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่แตกต่างกันนี้ส่วนใหญ่มีค่าในระดับ
ปานกลาง มีข้อเดียวที่มีค่าระดับมาก คือ ใช้การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตาม
หน่วยงานที่สังกัด

ระดับการใช้						
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS		
1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	6.5057	2.1686	2.9078*	
	ภายในกลุ่ม	226	168.5769	.7459		
	รวม	229	175.0826			
2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	4.3690	1.4563	2.7725*	
	ภายในกลุ่ม	226	118.7136	.5253		
	รวม	229	123.0826			

ตาราง 8 (ต่อ)

		ระดับการใช้			
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด				F
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	
3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา	ระหว่างกลุ่ม	3	7.2530	2.4177	4.5712**
	ภายในกลุ่ม	226	119.5296	.5289	
	รวม	229	126.7826		
4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	3	5.7737	1.9246	2.9340
	ภายในกลุ่ม	226	148.2480	.6560	
	รวม	229	154.0217		
5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานของท่านระดับจังหวัด/กรม/กอง	ระหว่างกลุ่ม	3	44.6137	14.8712	18.7811**
	ภายในกลุ่ม	226	178.9515	.7918	
	รวม	229	223.5652		

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรัชญา หรือ กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม	3	20.4696	6.8232	10.9207**
	ภายในกลุ่ม	226	141.2043	.6248	
	รวม	229	161.6739		
7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.3497	2.4499	3.1777*
	ภายในกลุ่ม	226	174.2373	.7710	
	รวม	229	181.5870		
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	.2139	.0713	.0780
	ภายในกลุ่ม	226	206.6078	.9142	
	รวม	229	206.8217		

ตาราง 8 (ต่อ)

		ระดับการใช้			
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	F			
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS
9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้อง สมุดประชาชนประจำจังหวัด	ระหว่างกลุ่ม		3	2.8474	.9491 .9456
	ภายในกลุ่ม		226	226.8439	1.0037
	รวม		229	229.6913	
10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้อง สมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	ระหว่างกลุ่ม		3	2.3043	.7681 .8319
	ภายในกลุ่ม		226	208.6696	.9233
	รวม		229	210.9739	
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้อง สมุดโรงเรียนต่าง ๆ ในตำบล/ อำเภอ/จังหวัด	ระหว่างกลุ่ม		3	48.0868	16.0289 18.1854**
	ภายในกลุ่ม		226	199.2001	.8814
	รวม		229	247.2870	

ตาราง 8 (ต่อ)

		ระดับการให้			
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	F			
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS
12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	ระหว่างกลุ่ม		3	1.9828	.6609
	ภายในกลุ่ม		226	150.3824	.6654
	รวม		229	152.3652	
13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ	ระหว่างกลุ่ม		3	4.0270	1.3423
	ภายในกลุ่ม		226	128.6209	.5691
	รวม		229	132.6478	
14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ	ระหว่างกลุ่ม		3	12.0668	4.0223
	ภายในกลุ่ม		226	175.7984	.7779
	รวม		229	187.8652	

**

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
15. การอ่านรายงานการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3	9.3743	3.1248	3.6314**
	ภายในกลุ่ม	226	194.4692	.8605	
	รวม	229	203.8435		
16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	67.9068	22.6356	31.5862**
	เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ ภายในกลุ่ม	226	161.9584	.7166	
	รวม	229	229.8652		
17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง	ระหว่างกลุ่ม	3	10.9415	3.6472	3.8047**
	เช่น สกอลไทย ขวัญเรือน ภายในกลุ่ม	226	216.6411	.9586	
	รวม	229	227.5826		

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับการให้					
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
18. การประชุมของหน่วยงานประจำ ปี/เดือน/ปี	ระหว่างกลุ่ม	3	12.2858	4.0953	4.6118 ^{**}
	ภายในกลุ่ม	226	200.6881	.8880	
	รวม	229	212.9739		
19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	3	14.9420	4.9807	7.1901 ^{**}
	ภายในกลุ่ม	226	156.5537	.6927	
	รวม	229	171.4957		
20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	3	7.9503	2.6501	4.4621 ^{**}
	ภายในกลุ่ม	226	134.2236	.5939	
	รวม	229	142.1739		

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับการใช้						
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F		
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS		MS	
21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	3	10.6090	3.5363	4.2140**	
	ภายในกลุ่ม	226	189.6563	.8392		
	รวม	229	200.2652			
22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะ สั้นตามสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	5.0697	1.6899	1.3302	
	ภายในกลุ่ม	226	287.1216	1.2704		
	รวม	229	292.1913			
23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.5199	1.1733	1.1242	
	ภายในกลุ่ม	226	235.8757	1.0437		
	รวม	229	239.3957			

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
24. การศึกษาคูงานต่างประเทศ	ระหว่างกลุ่ม	3	4.4358	1.4786	3.6502**
	ภายในกลุ่ม	226	91.5468	.4051	
	รวม	229	95.9826		
25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.2848	.4283	.5939
	ภายในกลุ่ม	226	162.9587	.7211	
	รวม	229	164.2435		
26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	ระหว่างกลุ่ม	3	3.5701	1.1900	1.1631
	ภายในกลุ่ม	226	231.2299	1.0231	
	รวม	229	234.8000		

ตาราง 8 (ต่อ)

		ระดับการใช้			
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด			F	
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS		MS
27. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	ระหว่างกลุ่ม	3	5.1820	1.7273	2.0049
	ภายในกลุ่ม	226	194.7136	.8616	
	รวม	229	199.8957		
28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 7	ระหว่างกลุ่ม	3	1.0885	.3628	.3636
	ภายในกลุ่ม	226	225.5028	.9978	
	รวม	229	226.5913		
29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 8	ระหว่างกลุ่ม	3	3.9415	1.3138	1.5827
	ภายในกลุ่ม	226	187.6063	.8301	
	รวม	229	191.5478		

ตาราง 8 (ต่อ)

ระดับการใช้					
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด				F
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	
30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.2695	.7565	.8634
สถานีโทรทัศน์ช่อง 9	ภายในกลุ่ม	226	198.0131	.8762	
รวม		229	200.2826		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงานกัน มีการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การใช้ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน และที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานระดับจังหวัด/กรม/กอง และการสนทนาแลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียน การอ่านหนังสือพิมพ์รายงาน การอ่านรายงานการวิจัย การอ่านวารสารประเภทวิชาการ การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี การประชุม สัมมนา อภิปรายของหน่วยงานตน ของหน่วยงานอื่น ของสถาบันการศึกษาจัดขึ้น และการศึกษาดูงานต่างประเทศ

เพื่อให้ทราบว่า นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงานมีการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ นิวแมน-คูลล์ ผลปรากฏตามตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงาน

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			มหาดไทย	สาธารณสุข	เกษตรฯ	ศึกษาฯ
			3.4561	3.6140	3.7966	3.8947
1.ความรู้เดิมที่ได้	กระทรวงมหาดไทย	3.4561	-	0.1579	0.3405	0.4386 [*]
เคยศึกษามา	กระทรวงสาธารณสุข	3.6140	-	-	0.1826	0.2807
จากสถาบัน	กระทรวงเกษตรฯ	3.7966	-	-	-	0.0981
การศึกษา	กระทรวงศึกษาฯ	3.8947	-	-	-	-
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			สาธารณสุข	เกษตรฯ	ศึกษาฯ	มหาดไทย
			3.4561	3.7288	3.7719	3.8070
2.การสนทนากับ	กระทรวงสาธารณสุข	3.4561	-	0.2727 [*]	0.3158 [*]	0.3509 [*]
เพื่อนร่วมงาน	กระทรวงเกษตรฯ	3.7288	-	-	0.0431	0.0782
	กระทรวงศึกษาฯ	3.7719	-	-	-	0.0351
	กระทรวงมหาดไทย	3.8070	-	-	-	-

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง ศึกษา	กระทรวง เกษตรฯ	กระทรวง มหาดไทย
			3.4035	3.5614	3.5763	3.8947
3.การขอคำปรึกษากระทรวงสาธารณสุข		3.4035	-	0.1579	0.1728	0.4912 [*]
หรือสนทนากับ	กระทรวงศึกษา	3.5614	-	-	0.0149	0.3333 [*]
ผู้บังคับบัญชา	กระทรวงเกษตรฯ	3.5763	-	-	-	0.3184 [*]
	กระทรวงมหาดไทย	3.8947	-	-	-	-
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง ศึกษา	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง เกษตรฯ	กระทรวง มหาดไทย
			2.3158	2.7719	3.3220	3.4035
5.การขอคำปรึกษากระทรวงศึกษา		2.3158	-	0.4561 [*]	1.0062 [*]	1.0877 [*]
หรือสนทนากับ	กระทรวงสาธารณสุข	2.7719	-	-	0.5501 [*]	0.6316 [*]
นักวิชาการใน	กระทรวงเกษตรฯ	3.3220	-	-	-	0.0815
หน่วยงานของ	กระทรวงมหาดไทย	3.4035	-	-	-	-
ท่านระดับ						
จังหวัด/กรม/						
กอง						

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			ศึกษาฯ	สาธารณสุข	เกษตรฯ	มหาดไทย
			2.8070	2.9649	3.2373	3.5965
6. การสนทนา	กระทรวงศึกษาฯ	2.8070	-	0.1579	0.4303 [*]	0.7895 [*]
แลกเปลี่ยน	กระทรวงสาธารณสุข	2.9649	-	-	0.2724	0.6316 [*]
ปรึกษาร่วมกับ	กระทรวงเกษตรฯ	3.2373	-	-	-	0.3592 [*]
หน่วยงานอื่น ๆ	กระทรวงมหาดไทย	3.5965	-	-	-	-
ที่เกี่ยวข้อง						
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			ศึกษาฯ	สาธารณสุข	เกษตรฯ	มหาดไทย
			3.4561	3.5439	3.5932	3.9298
7. การสนทนา	กระทรวงศึกษาฯ	3.4561	-	0.0878	0.1371	0.4737 [*]
แลกเปลี่ยน	กระทรวงสาธารณสุข	3.5439	-	-	0.0493	0.3859 [*]
ความรู้กับผู้นำ	กระทรวงเกษตรฯ	3.5932	-	-	-	0.3366 [*]
ท้องถิ่นหรือ	กระทรวงมหาดไทย	3.9298	-	-	-	-
ชาวบ้าน						

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			สาธารณสุข	มหาดไทย	เกษตรฯ	ศึกษา
			2.1579	2.2807	2.3729	3.3158
11.การศึกษา	กระทรวงสาธารณสุข	2.1579	-	0.1228	0.2150	1.1579 [*]
ค้นคว้าเพิ่ม	กระทรวงมหาดไทย	2.2807	-	-	0.0922	1.0351 [*]
เติมจาก	กระทรวงเกษตรฯ	2.3729	-	-	-	0.9429 [*]
ห้องสมุดโรง	กระทรวงศึกษาฯ	3.3158	-	-	-	-
เรียนต่าง ๆ						
ในตำบล/						
อำเภอ/						
จังหวัด						
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			เกษตรฯ	สาธารณสุข	ศึกษาฯ	มหาดไทย
			3.4915	3.5439	3.9649	3.9825
14.การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	กระทรวงเกษตรฯ	3.4915	-	0.0524	0.4734 [*]	0.4910 [*]
ฉบับต่าง ๆ	กระทรวงสาธารณสุข	3.5439	-	-	0.4210 [*]	0.4386 [*]
	กระทรวงศึกษาฯ	3.9649	-	-	-	0.0176
	กระทรวงมหาดไทย	3.9825	-	-	-	-

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{x}$	กระทรวง			
			ศึกษา	สาธารณสุข	มหาดไทย	เกษตรฯ
			2.2982	2.6491	2.7018	2.8475
15.การอ่านรายชื่อ	กระทรวงศึกษาฯ	2.2982	-	0.3509 ^a	0.4036 ^a	0.5493 ^a
งานการวิจัย	กระทรวงสาธารณสุข	2.6491	-	-	0.0527	0.1984
	กระทรวงมหาดไทย	2.7018	-	-	-	0.1457
	กระทรวงเกษตรฯ	2.8475	-	-	-	-
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{x}$	กระทรวง			
			เกษตรฯ	ศึกษา	สาธารณสุข	มหาดไทย
			2.7458	2.9298	3.2105	4.1579
16.การอ่านวารสารประเภท	กระทรวงเกษตรฯ	2.7458	-	0.1840	0.4647 ^a	1.4121 ^a
วิชาการ	กระทรวงศึกษาฯ	2.9298	-	-	0.2807	1.2281 ^a
	กระทรวงสาธารณสุข	3.2105	-	-	-	0.9474 ^a
	กระทรวงมหาดไทย	4.1579	-	-	-	-

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง เกษตรฯ	กระทรวง ศึกษาฯ	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง มหาดไทย
			2.0678	2.4386	2.4737	2.6667
17.การอ่าน	กระทรวงเกษตรฯ	2.0678	-	0.3708 ^a	0.4059 ^a	0.5989 ^a
นิเทศสารสาร	กระทรวงศึกษาฯ	2.4386	-	-	0.0351	0.2281
คดีบันทึก	กระทรวงสาธารณสุข	2.4737	-	-	-	0.1980
	กระทรวงมหาดไทย	2.6667	-	-	-	-
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง ศึกษาฯ	กระทรวง สาธารณสุข	กระทรวง มหาดไทย	กระทรวง เกษตรฯ
			3.2807	3.4211	3.5789	3.8983
18.การประชุม	กระทรวงศึกษาฯ	3.2807	-	0.1404	0.2982	0.6176 ^a
ของหน่วยงาน	กระทรวงสาธารณสุข	3.4211	-	-	0.1578	0.4772 ^a
ประจำปี/	กระทรวงมหาดไทย	3.5789	-	-	-	0.3194
เดือน/ปี	กระทรวงเกษตรฯ	3.8983	-	-	-	-

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			ศึกษา	สาธารณสุข	เกษตรฯ	มหาดไทย
			3.2281	3.2632	3.6610	3.8246
19.การประชุม	กระทรวงศึกษาฯ	3.2281	-	0.0351	0.4329 ^a	0.5965 ^a
สัมมนา	กระทรวงสาธารณสุข	3.2632	-	-	0.3878 ^a	0.5614 ^a
อภิปรายที่	กระทรวงเกษตรฯ	3.6610	-	-	-	0.1636
หน่วยงานของ	กระทรวงมหาดไทย	3.8246	-	-	-	-
ท่านจัดขึ้น						
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			ศึกษา	สาธารณสุข	มหาดไทย	เกษตรฯ
			2.4561	2.4737	2.8246	2.8475
20.การประชุม	กระทรวงศึกษาฯ	2.4561	-	0.0176	0.3685 ^a	0.3914 ^a
สัมมนา	กระทรวงสาธารณสุข	2.4737	-	-	0.3509 ^a	0.3738 ^a
อภิปรายที่	กระทรวงมหาดไทย	2.8246	-	-	-	0.0229
หน่วยงานอื่น	กระทรวงเกษตรฯ	2.8475	-	-	-	-
จัดขึ้น						

ตาราง 9 (ต่อ)

แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง	กระทรวง	กระทรวง	กระทรวง
			สาธารณสุข	ศึกษา	มหาดไทย	เกษตรฯ
			1.8421	1.8772	2.1228	2.3729
21.การประชุม	กระทรวงสาธารณสุข	1.8421	-	0.0351	0.2807	0.5308 [*]
สัมมนา	กระทรวงศึกษาฯ	1.8772	-	-	0.2456	0.4957 [*]
อภิปรายที่	กระทรวงมหาดไทย	2.1228	-	-	-	0.2501
สถาบันอุดม	กระทรวงเกษตรฯ	2.3729	-	-	-	-
ศึกษาจัดขึ้น						
แหล่งสารนิเทศ	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง	กระทรวง	กระทรวง	กระทรวง
			ศึกษา	เกษตรฯ	สาธารณสุข	มหาดไทย
			1.0702	1.1356	1.1930	1.4386
24. การศึกษา	กระทรวงศึกษาฯ	1.0702	-	0.0654	0.1228	0.3684 [*]
งานต่าง	กระทรวงเกษตรฯ	1.1356	-	-	0.0574	0.3030 [*]
ประเทศ	กระทรวงสาธารณสุข	1.1930	-	-	-	0.2456 [*]
	กระทรวงมหาดไทย	1.4386	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงาน มีการใช้แหล่ง
สารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

1. นักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

- 1.1 ใช้การสนทนากับเพื่อนร่วมงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข
- 1.2 ใช้การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชามากกว่านักพัฒนา
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 1.3 ใช้การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานมากกว่า
นักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข
- 1.4 ใช้การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่นมากกว่า
นักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 1.5 ใช้การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้านมากกว่า
นักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 1.6 ใช้การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข
- 1.7 ใช้การอ่านรายงานการวิจัยมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 1.8 ใช้การอ่านวารสารวิชาการมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข
- 1.9 ใช้การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิงมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์
- 1.10 ใช้การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานจัดขึ้นมากกว่านักพัฒนา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข
- 1.11 ใช้การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นมากกว่านักพัฒนา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

1.12 ใช้การศึกษาดูงานต่างประเทศมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง

ศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข

2. นักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.1 ใช้การสหทนากับเพื่อนร่วมงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง

สาธารณสุข

2.2 ใช้การขอคำปรึกษากับนักวิชาการในหน่วยงานมากกว่านักพัฒนาสังกัด

กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

2.3 ใช้การสหทน แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่นมากกว่า

นักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

2.4 ใช้การอ่านรายงานการวิจัยมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

2.5 ใช้การประชุมประจำปี/เดือน/ปีมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง

ศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

2.6 ใช้การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานจัดขึ้นมากกว่านักพัฒนา

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

2.7 ใช้การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นมากกว่านักพัฒนา

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข

2.8 ใช้การประชุม สัมมนา อภิปรายที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นมากกว่า

นักพัฒนาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ

3. กระทรวงสาธารณสุข

3.1 ใช้การขอคำปรึกษาหรือสหทนากับนักวิชาการในหน่วยงานมากกว่า

นักพัฒนาสังกัดศึกษาธิการ

3.2 ใช้การอ่านรายงานการวิจัยมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

3.3 ใช้การอ่านวารสารวิชาการมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์

3.4 ใช้การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิงมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์

4. กระทรวงศึกษาธิการ

4.1 ใช้ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษามากกว่านักพัฒนาสังกัด
กระทรวงมหาดไทย

4.2 ใช้การสนทนากับเพื่อนร่วมงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง
สาธารณสุข

4.3 ใช้การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียนมากกว่านักพัฒนา
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.4 ใช้การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข

4.5 ใช้การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิงมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์

ตอนที่ 3 เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในการปฏิบัติงาน
แบ่งเนื้อหา 8 ด้าน ได้แก่ สารนิเทศที่เกี่ยวกับงานทางวิชาชีพที่ปฏิบัติ สารนิเทศที่
เกี่ยวกับหลักและนโยบายการพัฒนาชนบท สารนิเทศที่เกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติงานพัฒนา
ชนบท สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลัก วิธีการ และเทคนิคการจัดการฝึกอบรม สารนิเทศที่
เกี่ยวกับหลักการพูดและศิลปะการถ่ายทอด สารนิเทศที่เกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ
และอุปกรณ์ สารนิเทศที่เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาชนบท
สารนิเทศที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการพัฒนา
ชนบท เรียงตามลำดับอันดับการใช้ของแหล่งสารนิเทศจากอันดับ 1 - 5 ดังตาราง 10

ตาราง 10 เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 5 อันดับแรก
1. สารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับงานทางวิชาชีพที่ปฏิบัติ	1. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ 2. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป 3. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน 4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา 5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงาน
2. สารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับหลักและนโยบายการพัฒนาระบบ	1. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ 2. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงาน 3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา 4. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นและชาวบ้าน
3. สารนิเทศที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนปฏิบัติงานพัฒนาระบบ	และ การอ่านวารสารวิชาการ 5. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 1. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ 2. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา 3. การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน

ตาราง 10 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 5 อันดับแรก
4. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลัก วิธีการ และเทคนิคการจัดการฝึกอบรม	4. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน 5. การสนทนาแลกเปลี่ยนปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 1. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา และ การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงาน 2. การอ่านเอกสารของทางราชการ 3. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน 4. การสนทนาแลกเปลี่ยนปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น 5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น
5. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลักการพูด และศิลปการถ่ายทอด	1. ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา 2. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป 3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา 4. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน 5. การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน

ตาราง 10 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 5 อันดับแรก
6. สารนิเทศที่เกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และอุปกรณ์	1. ความรู้เดิมที่ศึกษาจากสถาบันการศึกษา 2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน และ การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป 3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา และ การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ 4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น 5. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น ๆ
7. สารนิเทศที่เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาชนบท	1. ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา 2. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ 3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงาน 4. การอ่านวารสารวิชาการ 5. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน
8. สารนิเทศที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการพัฒนาชนบท	1. การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน 2. การสนทนาแลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น ๆ

ตาราง 10 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 5 อันดับแรก
	3. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน
	4. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป
	5. ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา

จากตาราง 10 แสดงว่าเนื้อหาสารนิเทศและแหล่งสารนิเทศใช้ในการปฏิบัติงานโดยรวม ๆ เป็นดังนี้

1) สารนิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทโดยตรง (ข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ข้อ 7) นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ การอ่านหนังสือและเอกสารของทางราชการและความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา

2) สารนิเทศเกี่ยวกับหลักวิธีการเผยแพร่สารนิเทศสู่ชาวบ้าน (ข้อ 4 ข้อ 5 ข้อ 6) นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา และนักวิชาการในหน่วยงาน

3) สารนิเทศที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น (ข้อ 8) นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ การสนทนากับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 15 ข้อ และเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคจำแนกตามระดับการศึกษา ค่าผลที่ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด ดังตาราง 11 - 16

ตาราง 11 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศ

ปัญหาและอุปสรรค	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความ
1. ไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติม	3.21	.81	ปานกลาง
2. ไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทาง โทรทัศน์	2.96	.85	ปานกลาง
3. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้ สารนิเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ	2.97	.93	ปานกลาง
4. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากขาดยานพาหนะ	2.63	1.20	ปานกลาง
5. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ห่างไกลที่ ทำงาน	3.27	1.14	ปานกลาง
6. ไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดบ้างจัดพิมพ์หนังสือ เอกสาร รายงานออกมาเผยแพร่บ้าง	3.01	1.10	ปานกลาง
7. สารนิเทศที่ได้รับจากแหล่งสารนิเทศ ต่างกัน ข้อมูลไม่ตรงกัน	2.72	.88	ปานกลาง
8. สารนิเทศที่ได้รับไม่ทันต่อเหตุการณ์ ขาด ความทันสมัย	3.04	.97	ปานกลาง
9. สารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ต่อเนื่อง	3.14	.90	ปานกลาง
10. ไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการติดตาม และประเมินผล	3.20	1.01	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความ
11. ไม่ได้รับเอกสารหรือวารสารจากหน่วยงาน กลางอย่างสม่ำเสมอ	3.00	1.16	ปานกลาง
12. ไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเพียงพอแก่การ นำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่	3.19	1.10	ปานกลาง
13. ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วย ตนเอง	3.33	1.23	ปานกลาง
14. ท่านไม่ทราบว่ามิสสถาบันใดบ้างจัดการ อบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน	2.97	1.07	ปานกลาง
15. ไม่ได้รับแจกสารนิเทศจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	3.07	1.11	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรค 15 ข้อในการใช้แหล่งสารนิเทศของ
นักพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง โดย 3 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหา
สารนิเทศด้วยตนเอง ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากแหล่งสารนิเทศ
อยู่ไกลที่ทำงาน ไม่มีเวลาดั้นสารนิเทศเพิ่มเติม

ตาราง 12 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับของปัญหา					
ปัญหาและอุปสรรค	ระดับการศึกษา				Z
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติม	3.2871	.7789	3.1550	.8240	1.24
2. ไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทางโทรทัศน์	2.9208	.8208	2.9925	.8705	-.64
3. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สารนิเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ	3.0198	.1998	2.9225	.8805	.77
4. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศเนื่องจากขาดยานพาหนะ	2.7030	1.2210	2.5659	1.1782	.86
5. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศเนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ห่างไกลที่ทำงาน	3.2376	1.1929	3.3023	1.0941	-.42
6. ไม่ทราบว่ามิหน่วยงานใดบ้างจัดพิมพ์หนังสือเอกสาร รายงานออกมาเผยแพร่บ้าง	2.9307	1.1159	3.0698	1.0911	-.95

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา				Z
	ระดับการศึกษา				
	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรี		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
7. สารนิเทศที่ได้รับจากแหล่งสารนิเทศ ต่างกัน ข้อมูลไม่ตรงกัน	2.7129	.8756	2.7209	.8925	-.07
8. สารนิเทศที่ได้รับไม่ทันต่อเหตุการณ์ ขาด ความทันสมัย	3.1287	1.0066	2.9767	.9309	1.17
9. สารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ ต่อเนื่อง	3.2871	.9092	3.0233	.8880	2.21 [*]
10. ไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการติดตาม และประเมินผล	3.0594	1.0082	3.3101	.9984	-1.88
11. ไม่ได้รับเอกสารหรือวารสารจากหน่วย งานกลางอย่างสม่ำเสมอ	2.8614	1.1919	3.1008	1.1309	-1.55
12. ไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่ง เพียงพอแก่การนำไปใช้ประโยชน์อย่าง เต็มที่	3.0000	1.1402	3.3333	1.0408	-2.29 [*]

ตาราง 12 (ต่อ)

ระดับของปัญหา					
ระดับการศึกษา					
ปัญหาและอุปสรรค	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรี		Z
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
13. ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วย ตนเอง	3.3267	1.1671	3.3333	1.2768	-.04
14. ไม่ทราบว่ามิสสถาบันใดบ้างจัดการ อบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน	3.0000	1.0863	2.9457	1.0629	.38
15. ไม่ได้รับเอกสารนิเทศจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	3.0099	1.0908	3.1085	1.1267	-.67

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี มีปัญหาเรื่องสารนิเทศขาดความสมบูรณ์ต่อเนืองมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และนักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาเรื่องไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามตำบลที่ปฏิบัติงาน

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา					
	ตำบลที่ปฏิบัติงาน					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		Z	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติม	3.2769	.7182	3.1879	.9380	.81	
2. ไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทาง โทรทัศน์	2.8308	.7618	3.0121	.8764	-1.56	
3. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้ สารนิเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ	2.9385	.9828	2.9758	.9170	-.28	
4. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากขาดยานพาหนะ	2.5077	1.0915	2.6727	1.2355	-.99	
5. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ห่างไกลที่ ทำงาน	3.2154	1.1109	3.2970	1.1488	-.50	
6. ไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดบ้างจัดพิมพ์ หนังสือเอกสาร รายงานออกมาเผยแพร่ บ้าง	3.0308	.9995	3.0000	1.1423	.20	

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา					Z
	ค่าเฉลี่ยที่ปฏิบัติงาน					
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
7. สารนิเทศที่ได้รับจากแหล่งสารนิเทศต่างกัน ข้อมูลไม่ตรงกัน	2.7538	.9359	2.7030	.8641	.38	
8. สารนิเทศที่ได้รับไม่ทันต่อเหตุการณ์ ขาดความทันสมัย	3.0308	1.0308	3.0485	.9428	-.12	
9. สารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ต่อเนื่อง	3.1692	.9932	3.1273	.8707	.30	
10. ไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล	3.2000	.9220	3.2000	1.0480	.00	
11. ไม่ได้รับเอกสารหรือวารสารจากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอ	3.0769	1.0048	2.9636	1.2192	.72	
12. ไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเพียงพอแก่การนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่	3.2308	1.0719	3.1697	1.1078	.39	

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา				
	ค่าเฉลี่ยที่ปฏิบัติงาน				Z
	ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
13. ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง	3.3231	1.3003	3.3333	1.2013	-.06
14. ไม่ทราบว่ามิสสถาบันใดบ้างจัดการอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	2.9538	1.0959	2.9758	1.0647	-.14
15. ไม่ได้รับแจกสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.0462	1.0522	3.0727	1.1346	-.17

จากตาราง 13 แสดงว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล กับนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา				
	ประสบการณ์การทำงาน				
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติม	ระหว่างกลุ่ม	2	.8597	.4299	.6606
	ภายในกลุ่ม	227	147.7012	.6507	
	รวม	229	148.5609		
2. ไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทางโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	.1744	.0872	.1203
	ภายในกลุ่ม	227	164.4735	.7246	
	รวม	229	164.6478		
3. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สารนิเทศจากหน่วยงานต่างๆ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.4018	.7009	.8023
	ภายในกลุ่ม	227	198.3199	.8737	
	รวม	229	199.7217		

ตาราง 14 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา			
ปัญหาและอุปสรรค		ประสบการณ์การทำงาน			
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS F
4. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่ง สารนิเทศเนื่องจากขาดยานพาหนะ	ระหว่างกลุ่ม		2	6.4093	3.2046 2.2631
	ภายในกลุ่ม		227	321.4342	1.4160
	รวม		229	327.8435	
5. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่ง สารนิเทศเนื่องจากแหล่งสารนิเทศ อยู่ห่างไกลที่ทำงาน	ระหว่างกลุ่ม		2	1.4766	.7383 .5695
	ภายในกลุ่ม		227	294.2669	1.2963
	รวม		229	295.7435	
6. ไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดบ้างจัด พิมพ์หนังสือเอกสาร รายงานออก มาเผยแพร่บ้าง	ระหว่างกลุ่ม		2	2.4127	1:2064 .9937
	ภายในกลุ่ม		227	275.5699	1.2140
	รวม		229	277.9826	

ตาราง 14 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา			
ปัญหาและอุปสรรค		ประสบการณ์การทำงาน			
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS F
7. สารนิเทศที่ได้รับจากแหล่ง สารนิเทศต่างกัน ข้อมูลไม่ตรงกัน	ระหว่างกลุ่ม		2	.5651	.2826 .3602
	ภายในกลุ่ม		227	178.0658	.7844
	รวม		229	178.6304	
8. สารนิเทศที่ได้รับไม่ทันต่อเหตุการณ์ ขาดความทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม		2	.7401	.3700 .3947
	ภายในกลุ่ม		227	212.8251	.9376
	รวม		229	213.5652	
9. สารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม		2	.1437	.0719 .0871
	ภายในกลุ่ม		227	187.4041	.8256
	รวม		229	187.5478	

ตาราง 14 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา			
ปัญหาและอุปสรรค		ประสบการณ์การทำงาน			
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS F
10. ไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม		2	3.3331	1.6666 1.6486
	ภายในกลุ่ม		227	229.4669	1.0109
	รวม		229	232.8000	
11. ไม่ได้รับเอกสารหรือวารสารจากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอ	ระหว่างกลุ่ม		2	7.7366	3.8683 2.9148
	ภายในกลุ่ม		227	301.2590	1.3271
	รวม		229	308.9957	
12. ไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานซึ่งเพียงพอแก่การนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่	ระหว่างกลุ่ม		2	3.9362	1.9681 1.6484
	ภายในกลุ่ม		227	271.0247	1.1939
	รวม		229	274.9609	

ตาราง 14 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา			
ปัญหาและอุปสรรค		ประสบการณ์การทำงาน			
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS F
13. ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม		2	6.5515	3.2758 2.1978
	ภายในกลุ่ม		227	338.3354	1.4905
	รวม		229	344.8870	
14. ไม่ทราบว่ามิสสถาบันใดบ้างจัดการอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม		2	1.2218	.6109 .5302
	ภายในกลุ่ม		227	261.5652	1.1523
	รวม		229	262.7870	
15. ไม่ได้รับแจกสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม		2	2.0104	1.0052 .8149
	ภายในกลุ่ม		227	280.0114	1.2335
	รวม		229	282.0218	

จากตาราง 14 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา
ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา จำแนก
ตามหน่วยงานที่สังกัด

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา				
	หน่วยงานที่สังกัด				
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศ เพิ่มเติม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.8377	1.2792	1.9977
	ภายในกลุ่ม	226	144.7232	.6404	
	รวม	229	148.5609		
2. ไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ ทางโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3	2.8292	.9431	1.3171
	ภายในกลุ่ม	226	161.8186	.7160	
	รวม	229	164.6478		

ตาราง 15 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา				
ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด					
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
3. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อระหว่างกลุ่ม ขอให้สารนิเทศจากหน่วยงานภายในกลุ่ม ต่าง ๆ		3	14.3729	4.7910	5.8418	*1
		226	185.3488	.8201		
	รวม	229	199.7217			
4. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งระหว่างกลุ่ม สารนิเทศเนื่องจากขาดยานพาหนะภายในกลุ่ม		3	8.4584	2.8195	1.9951	
		226	319.3851	1.4132		
	รวม	229	327.8435			
5. ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งระหว่างกลุ่ม สารนิเทศเนื่องจากแหล่งสารนิเทศภายในกลุ่ม อยู่ห่างไกลที่ทำงาน		3	6.7580	2.2527	1.7617	
		226	288.9854	1.2787		
	รวม	229	295.7435			

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา				
	หน่วยงานที่สังกัด				
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
6. ไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดบ้างจัด พิมพ์หนังสือเอกสาร รายงานออก มาเผยแพร่บ้าง	ระหว่างกลุ่ม	3	10.7189	3.5780	3.0213*
	ภายในกลุ่ม	226	267.2638	1.1826	
	รวม	229	277.9826		
7. สารนิเทศที่ได้รับจากแหล่ง สารนิเทศต่างกัน ข้อมูลไม่ตรงกัน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.0134	1.0045	1.2927
	ภายในกลุ่ม	226	175.6170	.7771	
	รวม	229	178.6304		
8. สารนิเทศที่ได้รับไม่ทันต่อเหตุการณ์ ขาดความทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	3	4.9330	1.6443	1.7812
	ภายในกลุ่ม	226	208.6322	.9232	
	รวม	229	213.5652		

ตาราง 15 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา			
ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด				
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS F
9. สารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ ต่อเนื่อง	ระหว่างกลุ่ม		3	3.9124	1.3041 1.6050
	ภายในกลุ่ม		226	188.6354	.8125
	รวม		229	187.5478	
10. ไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการ ติดตามและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม		3	10.8048	3.6016 3.6666 *
	ภายในกลุ่ม		226	221.9952	.9823
	รวม		229	232.8000	
11. ไม่ได้รับเอกสารหรือวารสารจาก หน่วยงาน กลางอย่างสม่ำเสมอ	ระหว่างกลุ่ม		3	43.4072	14.4691 12.3123 **
	ภายในกลุ่ม		225	265.5885	1.1752
	รวม		229	308.9957	

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหา				
	หน่วยงานที่สังกัด				
	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
12. ไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือ ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเพียงพอแก่การนำไปใช้ ประโยชน์อย่างเต็มที่	ระหว่างกลุ่ม	3	26.3275	8.7758	7.9770
	ภายในกลุ่ม	226	248.6334	1.1001	
	รวม	229	274.9609		
13. ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหา สารนิเทศด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	16.2512	5.4171	3.7253
	ภายในกลุ่ม	226	328.6357	1.4541	
	รวม	229	344.8870		
14. ไม่ทราบว่ามิสสถาบันใดบ้างจัด การอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	9.1093	3.0364	2.7051
	ภายในกลุ่ม	226	253.6777	1.1225	
	รวม	229	262.7870		

ตาราง 15 (ต่อ)

		ระดับของปัญหา				
ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด					
		แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
15. ไม่ได้รับเอกสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ระหว่างกลุ่ม		3	9.1071	3.0357	2.5139*
	ภายในกลุ่ม		226	272.9147	1.2076	
รวม			229	282.0217		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงานมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สารนิเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้รับเอกสารจากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอ ไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง และมีปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องไม่ทราบว่ามีหน่วยงานใดจัดนิมนต์สิ่งนิพนธ์ออกเผยแพร่ ไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผล ไม่ได้รับแจกสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ทราบว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงานมีปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกันที่ระดับใดบ้าง จึงนำข้อที่พบความแตกต่างไปทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของนิวแมน-คูลส์ ผลปรากฏตามตาราง 16

ตาราง 16 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดเป็นรายคู่

ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			มหาดไทย	เกษตรฯ	ศึกษาฯ	สาธารณสุข
			2.6491	2.7966	3.1754	3.2456
3. ไม่ได้รับความ	กระทรวงมหาดไทย	2.6491	-	.1475	.5263 [*]	.5965 [*]
สะดวกในการ	กระทรวงเกษตรฯ	2.7966	-	-	.3788 [*]	.4490 [*]
ติดต่อขอใช้	กระทรวงศึกษาฯ	3.1754	-	-	-	.0702
สารนิเทศจาก	กระทรวงสาธารณสุข	3.2456	-	-	-	-
หน่วยงานต่าง ๆ						
ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{X}$	กระทรวง			
			มหาดไทย	สาธารณสุข	เกษตรฯ	ศึกษาฯ
			2.8070	2.8772	2.9831	3.3684
6. ไม่ทราบว่า	กระทรวงมหาดไทย	2.8070	-	0.0702	0.1761	0.5614 [*]
หน่วยงานใด	กระทรวงสาธารณสุข	2.8772	-	-	0.1059	0.4912 [*]
จัดพิมพ์เอกสาร	กระทรวงเกษตรฯ	2.9831	-	-	-	0.3853
ออกมาเผยแพร่	กระทรวงศึกษาฯ	3.3684	-	-	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	X	กระทรวง			
			มหาดไทย	สาธารณสุข	เกษตรฯ	ศึกษาฯ
			2.8947	3.1754	3.2203	3.5088
10.ไม่ได้รับสาร	กระทรวงมหาดไทย	2.8947	-	0.2807	0.3256	0.6141 [*]
นิเทศที่เกี่ยวกับกระทรวงสาธารณสุข	3.1754	-	-	-	0.0449	0.3334
การติดตามและกระทรวงเกษตรฯ	3.2203	-	-	-	-	0.2885
ประเมินผล	กระทรวงศึกษาฯ	3.5088	-	-	-	-
ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	X	กระทรวง			
			มหาดไทย	เกษตรฯ	สาธารณสุข	ศึกษาฯ
			2.3860	2.9322	3.0526	3.6140
11.ไม่ได้รับเอก	กระทรวงมหาดไทย	2.3860	-	0.5462 [*]	0.6666 [*]	1.2280 [*]
สารหรือวาร	กระทรวงเกษตรฯ	2.9322	-	-	0.1204	0.6818 [*]
สารจากหน่วย	กระทรวงสาธารณสุข	3.0526	-	-	-	0.5614 [*]
งานกลางอย่างกระทรวงศึกษาฯ	3.6140	-	-	-	-	-
สม่ำเสมอ						

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{x}$	กระทรวง			
			มหาดไทย	เกษตรฯ	สาธารณสุข	ศึกษาฯ
			2.6667	3.1864	3.2807	3.6140
12. ไม่ได้รับเอก	กระทรวงมหาดไทย	2.6667	-	0.5197 ^a	0.6140 ^a	0.9473 ^a
สารที่เสนอแนะ	กระทรวงเกษตรฯ	3.1864	-	-	0.0948	0.4276
หรือข้อคิดเห็น	กระทรวงสาธารณสุข	3.2807	-	-	-	0.3333
เกี่ยวกับการ	กระทรวงศึกษาฯ	3.6140	-	-	-	-
ปฏิบัติงาน						
ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	$\bar{x}$	กระทรวง			
			มหาดไทย	เกษตรฯ	สาธารณสุข	ศึกษาฯ
			2.9474	3.3220	3.3509	3.7018
13. ไม่มีเงินส่วน	กระทรวงมหาดไทย	2.9474	-	0.3746	0.4035	0.7544 ^a
ตัวจัดหาสาร	กระทรวงเกษตรฯ	3.3220	-	-	0.0289	0.3798
นี้เทศ	กระทรวงสาธารณสุข	3.3509	-	-	-	0.3509
	กระทรวงศึกษาฯ	3.7018	-	-	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	หน่วยงานที่สังกัด	X	กระทรวง			
			สาธารณสุข	เกษตรฯ	มหาดไทย	ศึกษา
			2.0870	3.0339	3.0526	3.3684
15. ไม่ได้รับแจก	กระทรวงสาธารณสุข	2.8070	-	0.2269	0.2456	0.5614 [*]
สารนิเทศจาก	กระทรวงเกษตรฯ	3.0339	-	-	0.0187	0.3345
หน่วยงานที่	กระทรวงมหาดไทย	3.0526	-	-	-	0.3158
เกี่ยวข้อง	กระทรวงศึกษาฯ	3.3684	-	-	-	-

^{*} มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงานมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสรุปกล่าวได้ดังนี้

- 1) นักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - 1.1) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย
 - 1.2) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย
- 2) นักพัฒนาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
 - 2.1) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สารนิเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

2.3) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

3) นักพัฒนาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

3.1) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สารนิเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.2) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดมีพิมพ์เอกสารเผยแพร่มากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข

3.3) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับสารนิเทศเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

3.4) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข

3.5) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

3.6) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่มีเงินส่วนตัวจัดหาสารนิเทศมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

3.7) มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่ได้รับแจกสารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

4.2 จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา ได้มีผู้ตอบเพิ่มเติมมา พอสรุปได้คือ

4.2.1 ขาดสารนิเทศเกี่ยวกับด้านต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์ การสำรวจข้อมูลต่าง ๆ หลักวิธีการปฏิบัติงานอย่างมีศิลปะ การแนะนำอาชีพใหม่ ๆ รายงานการวิจัยและการใช้แหล่งสารนิเทศ เช่น ห้องสมุดประชาชน

4.2.2 ขาดเอกสารที่มีสารนิเทศที่จำเป็นสำหรับแจกฟรีให้กับประชาชน

4.2.3 เนื้อหาสารนิเทศไม่สอดคล้องกับพื้นที่ ไม่ตรงกับปัญหา เป็นวิชาการมากเกินไปยากแก่การเข้าใจ

4.2.4 ขาดการประสานงานกันในด้านสารนิเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท

4.3 จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา มีผู้ตอบเพิ่มเติม สรุปได้คือ

4.3.1 ควรมีการจัดประชุม สัมมนา อภิปราย 4 กระทรวงหลัก บ่อย ๆ เพื่อวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ถ้าขาดวิชาการแก่กัน ทำให้นักพัฒนามีความรู้ทั้ง 4 กระทรวงหลักเหมือนกัน อย่างต่อเนื่อง

4.3.2 ควรมีศูนย์กลางข้อมูลระดับอำเภอ ทุกอำเภอ ซึ่งเป็นแหล่งศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับนโยบาย ผลการดำเนินงาน รายงานการวิจัย เอกสารการประชุม สัมมนา อภิปรายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการใช้แหล่งสารนิเทศของนักศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาว่าเนื้อหาของสารนิเทศที่นักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่เลือกใช้ได้จากแหล่งสารนิเทศประเภทใด
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัดและตำบลที่ปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 256 คน สังกัดที่ทำการพัฒนาชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักพัฒนา เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา เป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า

ตอนที่ 3 เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาเลือกใช้ เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืน
ด้วยตนเอง โดยแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 230 ฉบับ คิด
เป็นร้อยละ 89.84 ของจำนวนตามเป้าหมาย

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มา
วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และเปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา ปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่ง
สารนิเทศของนักพัฒนา ตามระดับการศึกษา ดำเนินการปฏิบัติงาน โดยใช้ $Z - test$
และตามประสบการณ์การทำงานกับหน่วยงานที่สังกัด โดยใช้ $F - test$

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา

1.1 แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับมาก ได้แก่ การอ่านหนังสือ/
เอกสารของทางราชการ การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
ความรู้เดิมที่ได้ศึกษามาจากสถาบันการศึกษา การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสนทนา
แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา
การประชุมของหน่วยงานประจำปีที่/เดือน/ปี

แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่ การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานจัดขึ้น การอ่านวารสารวิชาการ การสนทนา แลกเปลี่ยนปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 7 การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงาน การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 9 การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 3 การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 5 การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น การอ่านรายงานการวิจัย การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียน

แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับน้อย ได้แก่ การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง การศึกษาคูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 8 การเข้ารับการศึกษาหลักสูตรระยะสั้นตามสถานศึกษา การประชุม สัมมนา อภิปรายที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด

แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้น้อยที่สุด คือ การศึกษาคูงานต่างประเทศ

1.2 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาตามระดับการศึกษา พบว่า แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ใช้ความรู้เดิมที่ศึกษามาจากสถาบันการศึกษา ใช้การค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียนมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ใช้การค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล กับนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล พบว่า แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นักพัฒนาในเขตเทศบาล/สุขาภิบาลปรึกษา

นักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่นมากกว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 3, 7, 9 มากกว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานนอกเขต เทศบาล/สุขาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในระดับมาก ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 - 14 ปี ใช้การประชุมของหน่วยงานประจำปักษ์/เดือน/ปี มากกว่านักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 ปีลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.5 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาต่างหน่วยงานที่สังกัด พบว่า นักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทยใช้การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา ใช้การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น การอ่านวารสารวิชาการมากกว่า นักพัฒนาสังกัดหน่วยงานอื่น และนักพัฒนาจากกระทรวงศึกษาธิการใช้การค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดโรงเรียนมากกว่านักพัฒนาสังกัดหน่วยงานอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาเลือกใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า

2.1 สารนิเทศด้านการพัฒนาชนบทโดยตรง นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศ ที่สำคัญ ๆ คือ การอ่านหนังสือและเอกสารทางราชการ และความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจาก สถาบันการศึกษา

2.2 สารนิเทศด้านหลักและวิธีการเผยแพร่สารนิเทศสู่ชาวบ้าน นักพัฒนา ใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา การขอคำ ปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชาและนักวิชาการในหน่วยงาน

2.3 สารนิเทศด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้น นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ การสนทนากับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนา

3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาและอุปสรรค 3 อันดับแรกคือ ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศเนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ไกลที่ทำงาน ไม่มีเวลาดูสารนิเทศเพิ่มเติม

3.2 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศตามระดับการศึกษาพบว่า นักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีปัญหาสารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ต่อเนื่องมากกว่านักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี และนักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีมีปัญหาเรื่องไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล กับนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล พบว่า นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล กับนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกัน

3.4 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 ปีลงมา ระหว่าง 8 - 14 ปี 15 ปีขึ้นไป มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศไม่แตกต่างกัน

3.5 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงาน โดยส่วนรวมจะพบว่านักพัฒนาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ มีปัญหาในด้านไม่ได้รับสิ่งนิมน์จากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอ และไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาจากกระทรวงมหาดไทย

อภิปรายผล

1. การใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนา

1.1 แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับการใช้ ได้แก่ การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความรู้เดิมที่ได้ศึกษามาจากสถาบันการศึกษา การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา การประชุมของหน่วยงานประจำปักษ์/เดือน/ปี ซึ่งแหล่งสารนิเทศ 4 ข้อแรกข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นแหล่งสารนิเทศที่เป็นเอกสาร (Document sources) และแหล่งสารนิเทศ 4 ข้อหลังเป็นแหล่งสารนิเทศที่ไม่เป็นเอกสาร (Non - document sources) หรือเป็นแหล่งประเภทบุคคล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแหล่งสารนิเทศทั้ง 2 ประเภทเป็นแหล่งสารนิเทศที่เข้าถึงได้ง่าย สะดวกในการใช้และตรงกับความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิน และเกรวี (Lin and Grevey. 1972 : 19 - 20) ที่พบว่า การใช้สารนิเทศของนักวิจัยสาขาสังคมศาสตร์ ในประเทศอังกฤษใช้วารสารและหนังสือมากที่สุด รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล รายงานการประชุม ฯลฯ และสารนิเทศไม่เป็นเอกสาร คือ การติดต่อกับเพื่อนร่วมงาน การเข้าร่วมประชุม

แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับน้อยที่สุด คือ การศึกษาครูงานต่างประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักพัฒนาในกลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ในระดับตำบล การได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาครูงานต่างประเทศช้าและน้อยมาก เนื่องจากอยู่ไกล และการจัดสรรทุนศึกษาต่อต่างประเทศยังไม่ถึงข้าราชการระดับนี้ ทำให้มีโอกาสนำแหล่งสารนิเทศการครูงานต่างประเทศในระดับน้อยที่สุด

1.2 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี กับนักพัฒนาที่มีการศึกษาคต่ำกว่าปริญญาตรี พบว่า นักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า ใช้ความรู้เดิมที่เคยศึกษาจากสถาบัน การค้นคว้า

จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดโรงเรียนมากกว่านักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาจเนื่องมาจากนักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มักจบสาขาทางด้านสังคมศาสตร์และการเรียนเป็นแบบสหสาขาวิชาการ (interdisciplinary) หลาย ๆ วิชา ซึ่งต่างกับนักพัฒนาที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นสาขาวิชาชีพโดยตรง ดังนั้นนักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าจึงใช้ความรู้ที่ศึกษาจากสถาบันการศึกษามากกว่า และการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าเน้นการศึกษาค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติมจากห้องสมุด ทำให้นักพัฒนาที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่ารู้จักวิธีการใช้ห้องสมุด ค้นเคสกับการใช้ห้องสมุดมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

1.3 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล กับนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล พบว่า นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ปรึกษานักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่นมากกว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ทั้งนี้เพราะเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคเหนือตอนบนและในเขตเทศบาล มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ 9 แห่ง และของเอกชน 1 แห่ง ซึ่งสถาบันเหล่านี้มีนักวิชาการที่ทรงคุณวุฒิจำนวนมาก อีกทั้งนโยบายหนึ่งของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ คือ การบริการวิชาการแก่ชุมชน ดังนั้นนักพัฒนาในเขตเทศบาล/สุขาภิบาลคุ้นเคยและปรึกษานักวิชาการมากกว่านักพัฒนานอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

นักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/สุขาภิบาลชมรายการสารคดีวิชาการทางโทรทัศน์มากกว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ทั้งนี้เพราะในเขตเทศบาล/สุขาภิบาลทุกตำบลมีไฟฟ้าใช้ และอยู่ในรัศมีที่สามารถรับสัญญาณภาพโทรทัศน์ได้ชัดเจน มากกว่านอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาลของเชียงใหม่ ซึ่งภูมิประเทศเป็นภูเขาซึ่งสัญญาณภาพอาจถูกรบกวนหรือไปไม่ถึง

1.4 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศในระดับมากของนักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน พบว่า นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 - 14 ปี ใช้การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี มากกว่านักพัฒนาที่มี

ประสบการณ์การทำงาน 7 ปีลงมา ทั้งนี้เพราะการประชุมของหน่วยงานเป็นการชี้แจงนโยบาย ทิศทางการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน การแก้ไขปัญหา และมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ดังนั้นนักพัฒนาที่มีประสบการณ์มากกว่าสามารถดึงประโยชน์จากการประชุมมาใช้ในการปฏิบัติงานได้มากกว่า จึงให้การประชุมของหน่วยงานมากกว่า

1.5 เปรียบเทียบปริมาณการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาต่างหน่วยงาน ที่สังกัด พบว่า นักพัฒนาจากกระทรวงมหาดไทยปริญญาผู้บังคับบัญชา นักวิชาการในหน่วยงานอื่น และอาจารย์วารสารวิชาการมากกว่านักพัฒนาจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะนักพัฒนาจากกระทรวงมหาดไทยหรือพัฒนากร มีหน้าที่เป็นเลขานุการคณะทำงานสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล (คปต.) และหน้าที่ประสานงานกับนักพัฒนาจากหน่วยงานอื่น จากหน้าที่ดังกล่าว พัฒนาการจึงต้องติดต่อประสานงานกับผู้บังคับบัญชา และนักวิชาการในหน่วยงานอื่น ๆ มากกว่า นอกจากนี้พบว่านักพัฒนาจากกระทรวงศึกษาธิการหรือครูประจำตำบลใช้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียนมากกว่านักพัฒนาจากหน่วยงานอื่น อาจเนื่องมาจากครูทำงานในโรงเรียน จึงใช้ห้องสมุดโรงเรียนมากเพราะใกล้และสะดวกมากกว่าการใช้แหล่งสารนิเทศอื่น ๆ

2. เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาเลือกใช้ในการปฏิบัติงาน โดยรวม ๆ เป็นดังนี้

2.1 สารนิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาชนบทโดยตรง นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ การอ่านหนังสือและเอกสารของทางราชการ และความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา ทั้งนี้เพราะสารนิเทศเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท เป็นเนื้อหาสาระความก้าวหน้าวิทยาการใหม่ ๆ จึงต้องอาศัยการอ่านจากสิ่งพิมพ์

2.2 สารนิเทศเกี่ยวกับหลัก วิธีเผยแพร่สารนิเทศสู่ชาวบ้าน นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชาและนักวิชาการในหน่วยงาน ทั้งนี้เพราะสารนิเทศเกี่ยวกับหลัก

วิธีเผยแพร่สารนิเทศสู่ชาวบ้านนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับเทคนิค จิตวิทยา วิธีการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งความรู้เช่นนี้มักจะมีการฝึกฝน สอนกันมาจากสถาบันการศึกษาแล้ว และเพิ่มเติมจากการปฏิบัติจริงโดยการสอบถามจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

2.3 สารนิเทศเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญคือ การสนทนากับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน ทั้งนี้เพราะ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้านเป็นผู้รู้ และรักษา ถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นอย่างดี นักพัฒนามิหน้าที่ทำงานกับชาวบ้าน และเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เข้ากับผู้นำหรือชาวบ้านได้ดี นักพัฒนาต้องเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้นจึงต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีจากผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนา

3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคที่นักพัฒนาพบมาก คือ ไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง อาจเนื่องมาจากนักพัฒนาในกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักพัฒนาในระดับตำบล ซึ่งเป็นระดับผู้ปฏิบัติงาน เป็นผู้เริ่มรับราชการ อัตราเงินเดือนยังน้อยอยู่ ดังนั้นการใช้เงินส่วนตัวเพื่อซื้อสารนิเทศจึงเป็นปัญหา ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ไกลที่ทำงานและไม่มีเวลาดั้นสารนิเทศเพิ่มเติม อาจเนื่องมาจากภารกิจในแต่ละวันของนักพัฒนามีมาก และต้องอยู่แต่ในท้องถิ่น ทำให้ไม่มีเวลาดั้นหาสารนิเทศที่อยู่ไกลและในขณะเดียวกันไม่มีเวลาดั้นหาสารนิเทศเพิ่มเติมด้วย

3.2 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาที่มีการศึกษาต่างกัน พบว่า นักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีปัญหารหาสารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ต่อเนื่องมากกว่านักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ทั้งนี้เพราะ ความรู้ต่ำ ตำแหน่งหน้าที่ยังต่ำ บางครั้งเมื่อมีการส่งเอกสารไปให้อาจไปตกค้างอยู่กับผู้บังคับบัญชาในระดับสูงกว่า ทำให้ตนเองไม่ได้รับก็เป็นได้

3.3 เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงาน พบว่า นักพัฒนาจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ มีปัญหาในด้านไม่ได้รับสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานส่วนกลางอย่างสม่ำเสมอ และไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาจากกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักพัฒนาจากกระทรวงมหาดไทยหรือพัฒนากรเป็นเลขานุการ คปต. มีหน้าที่สนับสนุนวิชาการให้สภาตำบล จัดทำแผนพัฒนาชนบทระดับตำบลที่มีประสิทธิภาพ และเป็นข้าราชการที่ลงไปทำงานอยู่ในตำบล หมู่บ้าน เป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างหน่วยงานของรัฐกับประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้าน นำเอาปัญหาความต้องการของประชาชนให้หน่วยงานของรัฐ ดังนั้นจากบทบาทและหน้าที่ดังกล่าว พัฒนาการจึงได้รับสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานกลางสม่ำเสมอและได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาจากกระทรวงอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. การใช้แหล่งสารนิเทศตามสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จากการวิจัยพบว่า นักพัฒนาปริญญานักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น คิดว่าจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย การประชุม สัมมนา อภิปราย อบรมระยะสั้นที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นในระดับปานกลางและน้อย ทั้ง ๆ ที่นโยบายการบริการวิชาการแก่ชุมชนเป็นนโยบายหลักประการหนึ่งของสถาบันการศึกษา ทั้งนี้เพราะขาดการประสานประชาสัมพันธ์ และการประสานงาน ดังนั้นสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในศูนย์ประสานงานสารนิเทศสาขาสังคมศาสตร์ ในระบบสารนิเทศทางวิชาการแห่งชาติ (THAINATIS) ควรประสานงานกับศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบทของจังหวัดเชียงใหม่ ในสังกัดของสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ โดยประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาชนบทไปยังหน่วยงาน 4 กระทรวงหลักให้ทราบโดยแจกจ่าย

โดยตรงยังหัวหน้าส่วนราชการนั้น ๆ ในระดับจังหวัด อำเภอ และนักพัฒนาในระดับตำบล ที่เกี่ยวข้องโดยตรงอย่างต่อเนื่อง และรวดเร็วทันเหตุการณ์ เช่น ส่งรายชื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท แจกการจัดประชุมสัมมนา อภิปราย อบรมระยะสั้นที่สถาน การศึกษาจัด

2. จากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ขาดการประสานงานกันของแหล่ง สารนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้นักพัฒนาในระดับตำบลบางกลุ่มไม่ได้รับข้อมูล ต่อเนื่อง ทันเหตุการณ์ ดังนั้นควรมีการประชุมนักพัฒนาในระดับตำบลทั้ง 4 กระทรวงหลักบ่อย ๆ เพื่อวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน ถ่าสทอวิชาการแก่กัน โดยให้หัวหน้าส่วน ระดับอำเภอเป็นผู้ประสานงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้มีการทำวิจัยถึงสาเหตุที่นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศของสถาบันการศึกษา น้อย และสารนิเทศที่นักพัฒนาต้องการจากสถาบันการศึกษา เพื่อให้เป็นข้อมูลในการ พัฒนาแหล่งสารนิเทศของสถาบันการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาของแต่ละกระทรวงในกระทรวงหลักที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท

ဘဏ္ဍာရေး

บรรณานุกรม

การพัฒนาชุมชน, กรม. กฎหมาย คำสั่ง ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาชนบท.

กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน, 2525.

_____. คู่มือสอบเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกระดับ. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน, 2525.

เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. คู่มือการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลในฐานะผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับตำบลตามแผนชีวิตใหม่ของเกษตรกร. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2530.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2530.

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. การบริหารงานพัฒนาชนบท : หนังสือวิชาการประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ : สถาบันนิติพัฒนบริหารศาสตร์, 2527.

จิรายุ คาศรี. ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้เกี่ยวข้องกับที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านและผลที่ประชาชนในจังหวัดลำปางได้รับจากที่อ่านหนังสือพิมพ์. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. ถ่ายเอกสาร.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.

เชียงใหม่, จังหวัด. ศูนย์ประสานการพัฒนาจังหวัด. แผนพัฒนาชนบทระดับจังหวัดประจำปี 2531 จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ศูนย์ประสานการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่, 2532.

เชียงใหม่, จังหวัด. สำนักงานจังหวัด. ทำเนียบส่วนราชการ หน่วยงานในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, 2532.

เชียงใหม่, จังหวัด. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด. ข้อมูลทางการศึกษา ประจำปี

2531 : สถิติการศึกษาระดับย่อ. เชียงใหม่ : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด
เชียงใหม่, 2532.

เชียงใหม่, จังหวัด. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด. สรุปผลการดำเนินงานของ
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ปี 2531. เชียงใหม่ : สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดเชียงใหม่, 2532.

นาธิกา เมฆจรัสกุล. ความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของคณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์
สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

ประธาน สุวรรณมงคล. "ทัศนะบางประการในเรื่องสภาพคล่องกับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน." ใน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. หน้า 82 - 83.
กรุงเทพฯ : ศูนย์นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

พนิต เข้มทอง, นีรพงศ์ ทินภาค และหยกน้ำ จิตรมิตร. "ความรู้และความต้องการ
ความรู้ด้านเทคนิคบางประการที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีของเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อการพัฒนาชนบทใน
ภาคกลาง." วิทยาสารเกษตรศาสตร์ สาขาลังคมศาสตร์. 9(2) : 157 -
169 ; ก.ค. - ธ.ค. 2531.

มันมาส ขวลิขิต. "นโยบายสารนิเทศและระบบสารนิเทศแห่งชาติ." วารสารห้องสมุด.
29 : 5 - 15 ; มีนาคม 2528.

เรณู เปียชื่อ. "การเผยแพร่สารนิเทศสู่ชนบท," วารสารห้องสมุด. 29(1) : 75 ;
มกราคม - มีนาคม 2528.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2528.

ศิริวรรณ สุวรรณอาภา. การศึกษากับชีวิตและชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา,
2523.

ศิริวรรณ เสรีกิตติวงศ์. คุณลักษณะและพฤติกรรมการทำงานของพัฒนากรในภาคตะวันออก

เจียงเหนือ : เปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้านที่ขึ้นการประกวดหมู่บ้านพัฒนาระดับ

จังหวัด และหมู่บ้านอื่น ๆ ในโครงการพัฒนาของกรมการพัฒนชุมชน.

ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยบทบาทหน้าที่ของครู

ทำหน้าที่ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการระดับตำบล พ.ศ. 2528 ลงวันที่ 5

เมษายน 2528.

สุรีย์ นพงามมงคล. ความต้องการและการใช้สารสนเทศของคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้า วิทยาเขตเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ อ.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. ถ่ายเอกสาร.

สุริพร เมืองอำ. ความต้องการสารสนเทศของอาจารย์โรงเรียนเตรียมทหาร.

วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. ถ่ายเอกสาร.

อุทัย ทุตติยะโพธิ์. "บริการสารนิเทศเพื่อสนองความต้องการเฉพาะบุคคลและเพื่อการศึกษา
ตลอดชีพ." วารสารห้องสมุด. 27(1) : 93 ; มกราคม - มีนาคม 2527.

Allen, Jean Short. "Information - Seeking Patterns and Resource Use by
Baptist Leaders in Three Central American Countries,"
Dissertation Abstracts International. 48 : 1568A ; January, 1988.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall,
1970.

Gilton, Donna Louise. "The Use of Information Sources by Small
Pennsylvania manufacturers," Dissertation Abstracts International.
49 : 2007A ; February, 1989.

Goldstein, Eileen Sara. "The Use of Technical Information by Engineers
of the Electrical Sector in Mexico," Dissertation Abstracts
International. 46 : 826A ; October, 1985.

King, D.W. and others. Telecommunications and Libraries : a Primer for
Librarians and Information Managers. New York : Knowledge
Industry Publications, 1981.

Krejcie, Robert V. and Daryle M. Morgan. "Determining Sample Size for
Research Activities," Educational and Psychological Measurement.
3 : 607 - 610 ; Autumn, 1970.

- Lele, Uma. The Design of Rural Development : Lessons From Africa.
London : The Johns Hopkins University Press, 1976.
- Lin, Nan and William D. Garvey. "Information Need and Used," in Annual Review of Information Science and Technology. V.5, P. 5 - 37, ed. by Carlos A. Cuadra and W. Luke. Washington D.C. : American Society for Information Science, 1972.
- Martyn, John. "Information Needs and Uses," in Annual Review of Information Science and Technology. V.9, P. 3 - 23. Washington D.C. : American Society for Information Science, 1974.
- Morris, Jacquelyn M. and Elizabeth A. Elkins. Library Searching : Resources and Strategies : with Examples From the Environment Sciences.
New York : Jeffrey Horton, 1978.
- Nkereuwem, Edet Efiog. "An Analysis of Information Use by Scientists and Engineers in the Petroleum Industry in Nigeria," Dissertation Abstracts International. 45 : 1900 - 1901-A ; January, 1985.
- Olaisen, Johan Leif. "Toward a Theory of Information Seeking Behavior Among Scientists and Scholars," Dissertation Abstracts International. 46 : 824A ; October, 1985.
- Skelton, Barbara. "Scientists and Social Scientists as Information Users : a Comparison of Results of Science User Studies with The Investigation into Information Requirments of Social Science," Journal of Librarianship. 5 : 138 - 156 ; April, 1973.

ภาคผนวก

ครุฑ

ที่ ชม 0015.2/ว39009

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

ถนนโชตนา ชม 50000

20 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง ให้อำนวยความสะดวกในการรวบรวมข้อมูล

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ทุกกิ่งอำเภอ

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรว่า จะรวบรวมข้อมูลประกอบการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เรื่อง การใช้สารนิเทศของนักศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ โดย นางอัญชลี ชลิตาพงศ์ นิสิตปริญญาโท จะออกดำเนินการในพื้นที่เขตความรับผิดชอบของท่าน โดยกำหนดให้พัฒนาการประจำตำบล เกษตรตำบล สาธารณสุขตำบล และครูประจำ คปต. เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

จังหวัดเห็นว่าการรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชนบท จึงขอให้ท่านอำนวยความสะดวกให้แก่ นิสิตปริญญาโทฯ ที่จะมาดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ นางอัญชลี ชลิตาพงศ์ จะมาติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรงต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก อริษะ อูปรามี

(อริษะ อูปรามี)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานจังหวัด

ฝ่ายแผนและโครงการ

โทร.221457, 212972

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร สุขุมวิท 23

กรุงเทพมหานคร

15 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้า นางอัญชลี ชลิตาพงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์ที่จะรวบรวม ข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ประกอบการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต เรื่อง "การใช้ สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่" จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบ แบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกับจดหมายฉบับนี้จักเป็นพระคุณยิ่ง อนึ่งความคิดเห็นของท่านมีความ สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้และผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ จะนำไปใช้ ประโยชน์ในแง่ของการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น โดยแสดงผลเป็นภาพรวม

หวังว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดีและโปรดส่งแบบสอบถามที่ กรูณาตอบเรียบร้อยแล้วคืนตามตำบลที่อยู่ปรากฏในแบบฟอร์มที่ได้จัดเตรียมมาให้แล้ว ภายใน วันที่ 15 มกราคม 2533 ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

อัญชลี ชลิตาพงศ์

(นางอัญชลี ชลิตาพงศ์)

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเรื่อง "การใช้สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่"

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. วัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อจะศึกษาแหล่งสารนิเทศ เนื้อหา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากแหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาสารนิเทศของศูนย์ข้อมูลทางด้านการพัฒนาชนบทได้อย่างเหมาะสม
2. ลักษณะแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้
 - ตอนที่ 3 เนื้อหาสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ ได้จากแหล่งสารนิเทศใด
 - ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารนิเทศ
3. ความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในแบบสอบถาม

สารนิเทศ หมายถึง ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อมูล เหตุการณ์ ความรู้ ที่ได้จากการสำรวจ การศึกษา การสอน

แหล่งสารนิเทศ หมายถึง วัสดุสารนิเทศ บุคคล สถาบัน การประชุม ที่สามารถให้ข้อเท็จจริง ข่าวสาร ข้อมูล เหตุการณ์ ความรู้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (จำนวน 7 ข้อ)

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบเลขข้อที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างแล้วแต่กรณี

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 20 - 29 ปี

2. 30 - 39 ปี

3. 40 - 49 ปี

4. 50 - 59 ปี

3. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี

4. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานในหน่วยงาน

1. กระทรวงมหาดไทย

2. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3. กระทรวงสาธารณสุข

4. กระทรวงศึกษาธิการ

5. ปัจจุบันรับราชการอยู่ในส่วนราชการระดับตำบล

1. ตำบลในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

2. ตำบลนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

6. ประสบการณ์การทำงานในหน่วยงานปัจจุบัน

1. 7 ปีลงมา

2. ระหว่าง 8 - 14 ปี

3. 15 ปีขึ้นไป

7. ในช่วงที่ท่านเริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน ท่านเคยไปศึกษาต่อสถาบันการศึกษาจนได้วุฒิ
ที่สูงขึ้น

1. เคยศึกษา เมื่อปี.....

2. ไม่เคยศึกษา

ตอนที่ 2 แหล่งสารนิเทศที่ใช้ (จำนวน 30 ข้อ)

คำชี้แจง ในการปฏิบัติงานของท่าน เพื่อให้เกิดผลดี มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่ท่านปฏิบัติงานมาจนถึงปัจจุบัน ท่านได้ความรู้ต่าง ๆ จากแหล่งสารนิเทศจากที่ใดบ้าง ตามรายการดังต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงตามสภาพเป็นจริงที่ท่านได้รับ

ประเภทของแหล่งสารนิเทศ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้เลย
1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษา.....					
2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน.....					
3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา.....					
4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการใน สถาบันการศึกษาท้องถิ่น.....					
5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการใน หน่วยงานของท่านระดับจังหวัด/กรม/กอง.....					
6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับ หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....					
7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่น หรือชาวบ้าน.....					
8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน.....					
9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดประชาชน ประจำจังหวัด.....					

ประเภทของแหล่งสารนิเทศ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ เลย
10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดมหาวิทยาลัย ในจังหวัด.....					
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียน ต่าง ๆ ในตำบล/อำเภอ/จังหวัด.....					
12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป.....					
13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ.....					
14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ.....					
15. การอ่านรายงานการวิจัย.....					
16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ.....					
17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน.....					
18. การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี.....					
19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานของ ท่านจัดขึ้น.....					
20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น.....					
21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่สถาบันอุดมศึกษา จัดขึ้น.....					
22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะสั้นตามสถานศึกษา.....					
23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ.....					
24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ.....					

ประเภทของแหล่งสารนิเทศ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้เลย
25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ.....					
26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์					
ช่อง 3.....					
27. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์					
ช่อง 5.....					
28. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์					
ช่อง 7.....					
29. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์					
ช่อง 8.....					
30. การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 9.....					

ตอนที่ 3 เนื้อหาสารนิเทศที่ท่านใช้ได้จากแหล่งสารนิเทศใด

คำชี้แจง เนื้อหาสารนิเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ท่านได้จากแหล่งสารนิเทศใด โปรดเลือกแหล่งสารนิเทศจากข้อคำถามตอนที่ 2 แล้วนำเลขหน้าข้อนั้นมาใส่ตามลำดับ การใช้มากลำดับที่ 1 - 5 ในช่องที่กำหนดให้ตรงตามสภาพเป็นจริงที่ท่านใช้ ท่านอาจตอบไม่ถึง 5 อันดับก็ได้

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถามตอนที่ 3

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศที่ใช้				
	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
	1	2	3	4	5
1. สารนิเทศที่เกี่ยวกับงานทางวิชาชีพที่ปฏิบัติ	13	16	15	1	7
2. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลักและนโยบายการพัฒนาระบบ	3	1	5	7	6

ถ้าท่านตอบเช่นนี้ หมายความว่า สารนิเทศที่เกี่ยวกับงานทางวิชาชีพที่ปฏิบัติ ท่านได้มาจากแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ มากเป็นอันดับ 1 คือ การอ่านหนังสือ/เอกสารของทางราชการ ซึ่งเป็นข้อที่ 13 ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ; อันดับ 2 คือ การอ่านวารสารประเภทวิชาการ ซึ่งเป็นข้อที่ 16 ในแบบสอบถามตอนที่ 2... ฯลฯ / ส่วนสารนิเทศที่เกี่ยวกับหลักและนโยบายการพัฒนาระบบ ท่านได้มาจากแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ มากเป็นอันดับ 1 คือ การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นข้อที่ 3 ในแบบสอบถามตอนที่ 2 ; อันดับ 2 คือ ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นข้อที่ 1 ในแบบสอบถามตอนที่ 2... ฯลฯ

ต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามตอนที่ 3 ที่ขอความกรุณาให้ท่านตอบ

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศที่ใช้				
	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
	1	2	3	4	5
1. สารนิเทศที่เกี่ยวกับงานทางวิชาชีพที่ปฏิบัติ.....					
2. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลักและนโยบายการพัฒนารวม.....					
3. สารนิเทศที่เกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติงานพัฒนารวม.....					
4. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลักวิชาการและเทคนิคการจัดการฝึกอบรม.....					
5. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลักการผลิตและศิลปการถ่ายทอด.....					
6. สารนิเทศที่เกี่ยวกับการใช้สื่อประเภทต่าง ๆ และอุปกรณ์.....					
7. สารนิเทศที่เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนารวม.....					
8. สารนิเทศที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการพัฒนารวม.....					

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารนิเทศ

4.1 สภาพปัญหา

ในการปฏิบัติงานของท่าน ท่านได้ประสบกับปัญหาในการใช้สารนิเทศในเรื่องใดบ้างตามรายการดังต่อไปนี้ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตรงตามสภาพความเป็นจริงที่ท่านประสบอยู่เนื่องคำตอบเดียว

ตัวอย่าง การตอบแบบสอบถามตอนที่ 4

ข้อปัญหา	ระดับของปัญหาที่ท่านประสบ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
1. ท่านไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติม.....		✓			
2. ท่านไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทางโทรทัศน์.....			✓		

ถ้าท่านตอบเช่นนี้ หมายความว่า ท่านมีปัญหามิในเรื่องไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติมในระดับมาก และท่านมีปัญหามิในเรื่องไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทางโทรทัศน์ในระดับปานกลาง

ต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามตอนที่ 4 ที่ขอความกรุณาให้ท่านตอบ

ข้อปัญหา	ระดับของปัญหาที่ท่านประสบ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
1. ท่านไม่มีเวลาในการค้นสารนิเทศเพิ่มเติม.....					
2. ท่านไม่มีเวลาติดตามรายการความรู้ทางโทรทัศน์.....					
3. ท่านไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สารนิเทศ จากหน่วยงานต่าง ๆ.....					
4. ท่านไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากขาดยานพาหนะ.....					
5. ท่านไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศ เนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ห่างไกลที่ทำงาน.....					

ข้อปัญหา	ระดับของปัญหาที่ท่านประสบ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา
6. ท่านไม่ทราบว่า มีหน่วยงานใดบ้าง จัดพิมพ์หนังสือ เอกสาร รายงานออกมาเผยแพร่บ้าง.....					
7. สารนิเทศที่ท่านได้รับจากแหล่งสารนิเทศต่างกัน ข้อมูลไม่ตรงกัน.....					
8. สารนิเทศที่ท่านได้รับไม่ทันต่อเหตุการณ์ ขาดความทันสมัย.....					
9. สารนิเทศที่ท่านได้รับขาดความสมบูรณ์ต่อเนื่อง.....					
10. ท่านไม่ได้รับสารนิเทศที่เกี่ยวกับการติดตามและ ประเมินผล.....					
11. ท่านไม่ได้รับเอกสารหรือวารสารจากหน่วยงาน กลางอย่างสม่ำเสมอ.....					
12. ท่านไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเพียงพอต่อการนำไป ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่.....					
13. ท่านไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง.....					
14. ท่านไม่ทราบว่า มีสถาบันใดบ้าง จัดการอบรมทาง วิชาการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของท่าน.....					
15. ท่านไม่ได้รับแจกสารนิเทศจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง.....					

4.2 ท่านประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านอื่น ๆ มีอะไรบ้าง โปรดระบุ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 ข้อเสนอแนะหรือความต้องการของท่านในการที่จะได้สารนิเทศเพื่อการปฏิบัติงานให้ได้ผลดี (โปรดแสดงความคิดได้เต็มที่)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ไม่ขอความกรุณาตอบด้านหลัง)

ตาราง ๑๖ เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
1. สารนิเทศเกี่ยวกับงานทางวิชาชีพที่ปฏิบัติ	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษา	58	19	9	13	9
	2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	10	20	22	19	16
	3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา	7	29	21	18	10
	4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น	1	3	9	3	3
	5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานของท่านระดับจังหวัด/กรม/กอง	11	10	10	8	15
	6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	1	6	7	7	9
	7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	7	8	17	10	12
	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	0	3	2	0	7
	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	0	2	1	3	1

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
1. สารนิเทศเกี่ยว กับงานทาง วิชาชีพที่ปฏิบัติ (ต่อ)	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	0	0	2	2	1
	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	3	0	7	3	6
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	17	42	17	27	9
	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของ ทางราชการ	69	28	23	14	14
	14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับ ต่าง ๆ	4	8	12	14	14
	15. การอ่านรายงานการวิจัย	0	6	8	8	7
	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	12	19	15	10	9
	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	1	1	0	1	1
	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ ปี/ครึ่ง/เดือน/ปี	8	6	14	6	5

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
1. สารนิเทศเกี่ยว กับงานทาง วิชาชีพที่ปฏิบัติ (ต่อ)	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	14	5	4	14	3
	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	1	1	1	1	4
	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	0	3	1	0	0
	22. การเข้ารับการศึกษาลักสูตร ระยะสั้นตามสถานศึกษา	2	2	4	0	3
	23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ	0	2	2	1	3
	24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	0	0	1	0	0
	25. การฟังรายการสารคดีวิชาการ จากวิทยุ	0	0	0	0	2
	26. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	0	2	0	0	1
	27. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	0	0	1	1	2
	28. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 7	1	0	5	4	5

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
1. สารนิเทศเกี่ยว กับงานทาง วิชาชีพที่ปฏิบัติ (ต่อ)	29. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 8 30. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 9	1	0	1	0	1
2. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก และนโยบาย การพัฒนาระบบ	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา 2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน 3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา 4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในสถาบันการศึกษา ท้องถิ่น 5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในหน่วยงานของท่าน ระดับจังหวัด/กรม/กอง 6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษา หรือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	14 0 45 4	7 9 18 7	10 12 20 6	2 13 8 9	3 14 13 11
		13	26	11	9	10
		8	23	17	14	15
		19	14	11	17	9

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
2. สารนิเทศที่	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน					
เกี่ยวกับหลัก	หนังสือประจำหมู่บ้าน	0	2	3	3	1
และนโยบาย	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
การพัฒนาชนบท	ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	0	3	3	1	1
(ต่อ)	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
	ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	0	1	1	1	0
	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
	ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน					
	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	1	3	0	0	4
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ					
	ไป	7	15	14	11	8
	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง					
	ราชการ	63	29	17	8	8
	14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่างๆ	8	6	9	11	12
	15. การอ่านรายงานการวิจัย	1	0	7	8	7
	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ					
	เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	17	23	17	17	7
	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง					
	เช่น สกอลไทย ขวัญเรือน	1	0	2	0	2

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
2. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก และนโยบาย การโฆษณาแบบ (ต่อ)	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ ปี/ครึ่ง/เดือน/ปี 19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น 20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น 21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น 22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะ ระยะสั้นตามสถานศึกษา 23. การศึกษาคูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ 24. การศึกษาคูงานต่างประเทศ 25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจาก วิทยุ 26. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 27. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	7 14 0 0 4 0 1 1 0	11 16 3 1 1 0 1 0 1 0 1 0 2 1 0	12 11 6 1 2 1 0 1 0 0 1 1 2 0 1 2	13 12 8 1 0 1 0 1 0 0 1 0 0 1 0 0	3 6 10 1 2 2 0 4 0 2 0 2

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
2. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก และนโยบาย การพัฒนาชนบท (ต่อ)	28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก โทรทัศน์ช่อง 7	1	1	1	4	3
	29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก โทรทัศน์ช่อง 8	0	0	0	0	0
	30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก โทรทัศน์ช่อง 9	1	8	1	2	0
3. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับการ วางแผนปฏิบัติ งานพัฒนาชนบท	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถานการศึกษา	16	6	8	11	2
	2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	3	16	10	18	14
	3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา	29	29	26	13	11
	4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในสถานการศึกษา ท้องถิ่น	9	9	6	7	8
	5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในหน่วยงานของท่าน ระดับจังหวัด/กรม/กอง	12	18	14	16	8
	6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษา หารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	11	26	17	11	21

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
3. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับการ วางแผนปฏิบัติ งานพัฒนาชนบท (ต่อ)	7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	29	14	18	18	16
	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	1	4	3	1	5
	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	0	2	0	1	0
	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	1	0	1	1	0
	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	0	0	1	1	3
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	3	11	13	7	6
	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง ราชการ	55	9	21	7	5
	14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ	6	5	4	9	8
	15. การอ่านรายงานการวิจัย	0	3	2	8	4
	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ใกล้เคียง	10	15	6	7	15

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
3. สารนิเทศที่	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง					
เกี่ยวกับการ	เช่น สกอลไทย ขวัญเรือน	1	0	1	2	2
วางแผนปฏิบัติ	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ					
งานพัฒนาชนบท	ปักข์/เดือน/ปี	13	19	13	5	4
	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	22	17	14	9	3
	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	2	5	5	3	6
	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	0	1	1	0	2
	22. การเข้ารับการศึกษาหลักสูตร					
	ระยะสั้นตามสถานศึกษา	5	1	3	5	4
	23. การศึกษาคูงานตามสถานที่ต่าง ๆ					
	ในประเทศ	0	1	0	3	1
	24. การศึกษาคูงานต่างประเทศ	0	0	0	0	0
	25. การนั่งรายการสารคดีวิชาการจาก					
	วิทยุ	1	0	2	2	2
	26. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
	สถานีโทรทัศน์ช่อง 3	0	0	0	0	0

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
3. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับการ วางแผนปฏิบัติ การพัฒนาระบบ (ต่อ)	27. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	0	0	2	0	1
	28. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 7	0	2	2	2	2
	29. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 8	0	0	0	0	0
	30. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 9	0	0	1	1	1
4. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก วิชาการและ เทคนิคการจัด การฝึกอบรม	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา	30	6	16	9	11
	2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	8	18	18	25	15
	3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา	32	32	27	15	12
	4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในสถาบันการศึกษา ท้องถิ่น	10	9	9	4	12
	5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในหน่วยงานของท่าน ระดับจังหวัด/กรม/กอง	32	22	13	11	4

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
4. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก วิชาการและ เทคนิคการจัด การฝึกอบรม (ต่อ)	6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรัชญา หรือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	5	11	5	16	13
	7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	2	7	9	6	9
	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	1	2	3	3	2
	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	0	3	0	0	1
	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	1	2	4	2	0
	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	0	3	3	3	0
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	17	10	18	8	9
	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง ราชการ	25	25	19	11	11
	14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่างๆ	2	1	2	8	7
	15. การอ่านรายงานการวิจัย	0	2	2	6	8

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
4. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก วิชาการและ เทคนิคการจัด การฝึกอบรม (ต่อ)	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	5	8	2	5	8
	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	0	2	0	0	3
	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ ปี/ครึ่งปี/เดือน/ปี	29	13	8	7	2
	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	23	20	8	5	6
	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	1	9	6	6	8
	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่ สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	0	2	2	0	4
	22. การเข้ารับการศึกษาหลักสูตร ระยะสั้นตามสถานศึกษา	2	2	4	8	1
	23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ	1	2	1	0	0
	24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	0	0	0	0	1
	25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจาก วิทยุ	0	0	0	0	1

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
4. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก วิชาการและ เทคนิคการจัด การฝึกอบรม (ต่อ)	26. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	0	0	0	0	0
	27. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	1	0	1	0	1
	28. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 7	0	1	2	0	1
	29. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 8	0	0	0	1	1
	30. การชมรายการสารคดีวิชาการ จากโทรทัศน์ช่อง 9	0	1	1	1	0
5. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก การพูดและศิลปะ การถ่ายทอด	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา	67	16	8	4	6
	2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	11	23	14	18	13
	3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา	4	18	21	5	3
	4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในสถาบันการศึกษา ท้องถิ่น	5	2	8	7	4

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
5. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับหลัก การพูดและศิลปะ การถ่ายทอด (ต่อ)	5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในหน่วยงานของท่าน ระดับจังหวัด/กรม/กอง	9	4	13	6	5
	6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษา หารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3	8	11	12	8
	7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	5	9	7	7	9
	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	0	2	5	2	2
	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	1	0	0	2	2
	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	0	2	2	2	1
	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	5	1	4	3	1
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป	40	25	10	16	11

ตาราง 17) (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
5. สารนิเทศที่	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง					
เกี่ยวข้องกับหลัก	ราชการ	12	22	13	10	5
การพูดและศิลปะ	14. การอ่านหนังสือนิมร่ายวันฉบับต่าง ๆ	3	15	7	4	7
การถ่ายทอด	15. การอ่านรายงานการวิจัย	2	1	6	2	6
(ต่อ)	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ					
	เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	3	10	12	7	7
	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง					
	เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	0	3	3	6	3
	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ					
	ปี/ครึ่ง/เดือน/ปี	11	15	4	3	6
	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	24	17	7	10	4
	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	4	3	8	6	8
	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	0	5	2	3	2
	22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะ					
	ระยะสั้นตามสถานศึกษา	11	5	3	4	1

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
5. สารนิเทศที่เกี่ยวกับหลัก	23. การศึกษาคูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ	1	1	0	1	1
การพูดและศิลปะ	24. การศึกษาคูงานต่างประเทศ	0	0	0	0	0
การถ่ายทอด (ต่อ)	25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	0	2	6	4	3
	26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	1	2	2	3	5
	27. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	2	2	3	1	2
	28. การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 7	4	5	6	5	8
	29. การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 8	0	1	1	1	2
	30. การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 9	1	0	3	2	6

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
6. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับการใช้ สื่อประเภทต่างๆ และอุปกรณ์	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา	54	11	11	2	7
	2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	9	25	17	14	13
	3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา	12	10	19	11	6
	4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในสถาบันการศึกษา ท้องถิ่น	4	9	7	12	2
	5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในหน่วยงานของท่าน ระดับจังหวัด/กรม/กอง	15	9	11	7	10
	6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษา หารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3	9	11	8	12
	7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับ ผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	4	2	3	7	4
	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน หนังสือประจำหมู่บ้าน	2	2	3	4	3
	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	1	0	1	0	3

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
6. สารนิเทศที่	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
เกี่ยวกับการใช้	ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	1	3	0	1	0
สื่อประเภทต่างๆ	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
และอุปกรณ์(ต่อ)	ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน					
	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	5	4	2	2	3
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ					
	ไป	26	25	12	10	8
	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง					
	ราชการ	24	23	19	7	7
	14. การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่างๆ	2	7	4	5	9
	15. การอ่านรายงานการวิจัย	0	2	4	9	1
	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ					
	เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	3	6	17	7	4
	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง					
	เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	1	4	1	3	5
	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ					
	ปีกร์/เดือน/ปี	12	15	6	5	4
	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	21	14	8	7	7

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
6. สารนิเทศที่	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
เกี่ยวกับการใช้	หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	1	6	6	6	4
สื่อประเภทต่างๆ	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
และอุปกรณ์ (ต่อ)	สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	1	5	1	3	3
	22. การเข้ารับการศึกษาลักสูตร					
	ระยะสั้นตามสถานศึกษา	15	4	2	3	3
	23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ					
	ในประเทศไทย	1	5	0	3	1
	24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	0	0	0	0	0
	25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจาก					
	วิทยุ	4	1	2	1	1
	26. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
	สถานีโทรทัศน์ช่อง 3	2	5	1	1	1
	27. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
	สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	0	0	4	1	3
	28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
	โทรทัศน์ช่อง 7	1	3	9	4	4
	29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
	โทรทัศน์ช่อง 8	2	2	0	2	1

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
6. สารนิเทศ(ต่อ)	30. การชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ช่อง 9	3	0	2	3	3
7. สารนิเทศที่เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาชนบท	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจากสถาบันการศึกษา	41	8	6	7	7
	2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน	8	14	14	12	15
	3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา	26	25	19	8	6
	4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น	4	13	10	10	5
	5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับนักวิชาการในหน่วยงานของท่านระดับจังหวัด/กรม/กอง	13	18	20	12	14
	6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	5	18	18	10	11
	7. การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน	18	5	7	4	9

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
7. สารนิเทศที่	8. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่อ่าน					
เกี่ยวกับวิธีการ	หนังสือประจำหมู่บ้าน	0	1	4	4	4
และขั้นตอนการ	9. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
ประเมินผลการ	ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด	1	3	3	9	0
พัฒนาชนบท(ต่อ	10. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
	ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในจังหวัด	1	1	3	3	0
	11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจาก					
	ห้องสมุดโรงเรียนต่าง ๆ ใน					
	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	3	0	6	2	4
	12. การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ					
	ไป	9	16	13	12	8
	13. การอ่านหนังสือ/เอกสารของทาง					
	ราชการ	29	27	17	8	5
	14. การอ่านหนังสือนิมฟ์รายวันฉบับต่าง ๆ	2	3	4	2	4
	15. การอ่านรายงานการวิจัย	8	9	5	3	10
	16. การอ่านวารสารประเภทวิชาการ					
	เช่น วารสารพัฒนาชุมชน ไกล่หมอ	10	8	13	13	6
	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง					
	เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	2	0	1	0	2

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
7. สารนิเทศที่เกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาชนบท(ต่อ)	18. การประชุมของหน่วยงานประจำภาค/เดือน/ปี	14	11	6	9	3
	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	27	14	4	7	5
	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	2	8	3	4	4
	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	2	2	4	1	0
	22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะระยะสั้นตามสถานศึกษา	2	3	2	4	2
	23. การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ	0	1	1	4	0
	24. การศึกษาดูงานต่างประเทศ	0	0	0	0	1
	25. การนั่งรายการสารคดีวิชาการจากวิทยุ	0	1	0	1	1
	26. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3	1	0	0	1	1
	27. การชมรายการสารคดีวิชาการจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 5	0	0	1	0	1

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5
7. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอนการ ประเมินผลการ พัฒนาชนบท(ต่อ)	28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก โทรทัศน์ช่อง 7 29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก โทรทัศน์ช่อง 8 30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก โทรทัศน์ช่อง 9	1 0 0	0 1 1	2 1 1	0 0 2	5 0 1
8. สารนิเทศที่ เกี่ยวกับชนบ ธรรมนิยม ประเพณีและ วัฒนธรรมของ ท้องถิ่นที่เกี่ยวกับ การพัฒนาชนบท	1. ความรู้เดิมที่ได้เคยศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา 2. การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน 3. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ ผู้บังคับบัญชา 4. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในสถาบันการศึกษา ท้องถิ่น 5. การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับ นักวิชาการในหน่วยงานของท่าน ระดับจังหวัด/กรม/กอง 6. การสนทนา แลกเปลี่ยน ปรึกษา หารือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	24 6 7 13 1	7 20 12 15 5	11 22 9 13 2	3 20 5 9 3	11 9 8 5 3

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
8. สารนิเทศที่	17. การอ่านนิตยสารสารคดีบันเทิง					
เกี่ยวกับชน	เช่น สกุลไทย ขวัญเรือน	0	3	5	4	2
ธรรมนิยม	18. การประชุมของหน่วยงานประจำ					
ประเพณีและ	ปักข์/เดือน/ปี	5	3	3	4	2
วัฒนธรรมของ	19. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
ท้องถิ่นที่เกี่ยวกับ	หน่วยงานของท่านจัดขึ้น	4	2	3	2	2
การพัฒนาชนบท	20. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
(ต่อ)	หน่วยงานอื่นจัดขึ้น	1	0	3	2	4
	21. การประชุม สัมมนา อภิปรายที่					
	สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น	1	1	0	0	0
	22. การเข้ารับการศึกษาลักษณะ					
	ระยะสั้นตามสถานศึกษา	1	1	1	1	0
	23. การศึกษาคูงานตามสถานที่ต่าง ๆ					
	ในประเทศ	1	1	1	2	2
	24. การศึกษาคูงานต่างประเทศ					
		0	0	0	0	0
	25. การฟังรายการสารคดีวิชาการจาก					
	วิทยุ	1	2	1	2	2
	26. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
	สถานีโทรทัศน์ช่อง 3	2	1	2	2	1

ตาราง 17 (ต่อ)

เนื้อหาสารนิเทศ	แหล่งสารนิเทศ	ความถี่ของการใช้แหล่งสารนิเทศ				
		อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ	อันดับ
		1	2	3	4	5
8. สารนิเทศที่	27. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
เกี่ยวกับชน	สถานีโทรทัศน์ช่อง 5	1	3	1	2	8
ธรรมนิยม	28. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
ประเพณีและ	โทรทัศน์ช่อง 7	2	4	6	6	8
วัฒนธรรมของ	29. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ	โทรทัศน์ช่อง 8	2	1	1	2	1
การพัฒนาชนบท	30. การชมรายการสารคดีวิชาการจาก					
(ต่อ)	โทรทัศน์ช่อง 9	3	3	2	2	1

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางอัญชลี ชื่อสกุล ชลิตาพงศ์
 เกิดวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2497
 สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 99/17 ถนนห้วยแก้ว
 ตำบลช้างเผือก อ.เมือง เชียงใหม่ 50000
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน บรรณารักษ์ 6
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50002
 ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514	เตรียมอุดมศึกษา (แผนกศิลปะ) จากโรงเรียน เขมะสิริอนุสสรณ์ ธนบุรี
พ.ศ. 2518	ศศ.บ. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2533	ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การใช้สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่

บทคัดย่อ

ของ

อัญชลี ชลิตาพงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
กุมภาพันธ์ 2534

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบการใช้สารนิเทศ วิทยุหา และอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักพัฒนาในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 230 คน โดยวิธีสุ่มแบบอย่างง่ายและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับมาก ได้แก่ การอ่านหนังสือ/เอกสาร ของทางราชการ การอ่านตำราหรือหนังสือทั่ว ๆ ไป การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความรู้เดิมที่ได้ศึกษามาจากสถาบันการศึกษา การสนทนากับเพื่อนร่วมงาน การสนทนา แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา การประชุมของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี

แหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในระดับน้อยที่สุดคือ การศึกษาคูงานต่างประเทศ

2. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาตามระดับการศึกษา พบว่า นักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ใช้ความรู้เดิมที่ศึกษามาจาก สถาบันการศึกษา และใช้การค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดมหาวิทยาลัย มากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาดำรงต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาล/ สุขาภิบาล กับนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล พบว่า นักพัฒนาในเขตเทศบาล/สุขาภิบาล ปรึกษานักวิชาการในสถาบันการศึกษาท้องถิ่น และชมรายการสารคดีวิชาการจากโทรทัศน์ ช่อง 3, 7, 9 มากกว่านักพัฒนาที่ปฏิบัติงานนอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาในระดับมาก ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า นักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 8 - 14 ปี ใช้การประชุม ของหน่วยงานประจำปี/เดือน/ปี มากกว่านักพัฒนาที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 ปีลงมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เปรียบเทียบการใช้แหล่งสารนิเทศของนักพัฒนาต่างหน่วยงานที่สังกัด พบว่า นักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทยใช้การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชา ใช้การสนทนาแลกเปลี่ยน ปรึกษาหารือกับหน่วยงานอื่น การอ่านวารสารวิชาการมากกว่านักพัฒนาสังกัดหน่วยงานอื่น

6. เนื้อหาสารนิเทศกับแหล่งสารนิเทศที่นักพัฒนาใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า สารนิเทศด้านการพัฒนาชนบทโดยตรง นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ การอ่านหนังสือและเอกสารทางราชการ และความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา

สารนิเทศด้านหลักและวิธีการเผยแพร่สารนิเทศสู่ชาวบ้าน นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ ความรู้เดิมที่ได้ศึกษาจากสถาบันการศึกษา การขอคำปรึกษาหรือสนทนากับผู้บังคับบัญชาและนักวิชาการในหน่วยงาน

สารนิเทศด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของท้องถิ่น นักพัฒนาใช้แหล่งสารนิเทศที่สำคัญ ๆ คือ การสนทนากับผู้นำท้องถิ่นหรือชาวบ้าน

7. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนา พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในด้านไม่มีเงินส่วนตัวที่จะจัดหาสารนิเทศด้วยตนเอง ไม่สามารถเดินทางไปยังแหล่งสารนิเทศเนื่องจากแหล่งสารนิเทศอยู่ไกลที่ทำงาน และไม่มีเวลาดำเนินสารนิเทศเพิ่มเติม

8. เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศตามระดับการศึกษา พบว่า นักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีปัญหาสารนิเทศที่ได้รับขาดความสมบูรณ์ ต่อเนื่องมากกว่านักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี และนักพัฒนาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาเรื่องไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

9. เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารนิเทศของนักพัฒนาที่ปฏิบัติงานต่างสังกัดหน่วยงาน พบว่า นักพัฒนาสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ มีปัญหาในด้านไม่ได้รับสิ่งพิมพ์จากหน่วยงานกลางอย่างสม่ำเสมอ และไม่ได้รับเอกสารที่เสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่านักพัฒนาสังกัดกระทรวงมหาดไทย

THE USE OF INFORMATION SOURCES BY CHANGE AGENTS IN
CHANGWAT CHIANG MAI

AN ABSTRACT
BY
ANCHALEE CHALIDAPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Arts degree in Library and Information Science
at Srinakharinwirot University
February 1991

The purposes of this study were to study and compare the problems of the use of information sources by change agents in Changwat Chiang Mai.

The sample of 230 was simple random sampling from change agents in Changwat Chiang Mai. The instrument used for collecting data was questionnaire.

The major findings were as follows:

1. Change agents used information sources in the most level were reading government publications ; textbooks or general books, newspapers ; previous knowledge in former academic institute ; talking to colleagues ; discussion and consulting with commander, community leaders or villagers ; official meeting on semi-monthly/monthly/year.

Change agents used information sources in lowest level was going abroad.

2. In the comparative study of change agents used information sources classified by educational level, found that graduated and upper change agents used former knowledge and seeking information from school libraries and university libraries more than undergraduated change agents which were significantly at 0.05 level.

3. The comparison of the information sources used by change agents who worked in municipal/sanitary district with out of municipal/sanitary district found that sanitary district change

agents consulted academic staff in local institute and watching feature television program channel 3, 7, and 9 more than change agents who worked out of municipal/sanitary district which was significantly at 0.05 level.

4. The comparison of the information sources used by change agents in the most level by experience found that change agents's experience in 8 - 14 years used the official meeting on semi - monthly/monthly/year more than change agents who had experience 7 years lower was significantly at a 0.05 level.

5. The comparison of the information sources used by change agents in different ministry found that Interior Ministry's change agents used an advise or discussion with his commander, consulting with other officer, reading academic journals more than change agents in other offices.

6. Information feature and information sources which change agents used in working. Finding that community development information, change agents used the major information sources were reading government publication and previous knowledge in former academic institute.

Change agents used information dissemination method to villagers were previous knowledge in academic institute, consulting and discussion with commander and official member.

Information of local customs and culture which change agents used talking with local authority or villagers.

7. The used of change agents' information problems found that change agents had not enough money to provide information by himself, cannot go to information sources because of far from his office and lack of time for searching.

8. Comparison of the problems in using information by educational level found that undergraduated change agents had problem about incomplete information more than graduated or upper change agents and graduated or upper change agents had problem that did not receive advised document or opinion about how to work more than undergraduated change agents.

9. In the comparative study of the used of information by change agents who worked in different ministry found that Ministry of Agriculture and Cooperatives, Ministry of Public Health, Ministry of Education had problem that did not always receive publication from central office and did not receive advised publication or opinion about how to work more than Interior Ministry's change agents.